

Deloitte.

Namminersorlutik Oqartus-sat

2016-imi ukiumut naatsorsuuit kukkunersiorneqarnerannit kukkunersiusut oqaaseqaataat

Imarisai

1.	Ukiumut naatsorsuutit	3
2.	Kukkunersiuinerup ingerlanneqartup nalilerneqarnera	4
3.	Ukiumut naatsorsuutinut kukkunersiuinermit oqaaseqaatit	6
4.	Kukkunersiuinerup ingerlanneqarnera	18
5.	Aningaasaqarnermik kukkunersiuineq	21
6.	Inatsisinik misissueqqissaarluni kukkunersiuineq	35
7.	Ingerlatsinermik kukkunersiuineq	40
8.	Kukkunersiusut immikkoortortanut pulaarnerat	44
9.	Paasissutissat allat	45
10.	Uppernarsaaneq	46
	Ilanngussaq 1	47
	Ilanngussaq 2	49

1. Ukiut naatsorsuutit

Namminersorlutik Oqartussat ukiumut naatsorsuutaat Naalakkersuisunit saqqummiunneqartut kuk-kunersiorneqarnerat naamassivarput.

Ukiut naatsorsuutit ilanngussanik (naatsorsuutit nassuiarneqarnerat) imaqartut - uagut kukkaner-siukkavut - kisitsisinik pingarnernik imaattunik saqqummiussipput:

	2016 mio.kr.	2015 mio.kr.
Ingerlatsinermi angusat	(347)	(250)
Ingerlatsineq – sanaartorneq & taarsigassarsiat (DAU-mi angusat)	(211)	(188)
Aningaasarsiutigalugu taarsigassarsisitsarnermi iluarsisani angusat (DA-angusat)	(51)	(137)
Pigisat	8.761	8.817
Oqimaaqatigiissitsinermut konto	(6.125)	(5.894)
Ungaluutit isumaqarput oqimaaqatigiissitsinermi kontomi sinneqartooruteqarneq ajunngitsumillu angusaqarsimaneq		

2. Kukkunersiuinerup inger-lanneqartup nalilerneqarnera

Kukkunersiuinit sinnut inaarutaasumik suliaqarnitsinni ukiumut naatsorsuutit kukkunersiusutut upper-narsaaffigaagut.

Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut Inatsisaat nr. 26, 28. november 2016-imeersoq tunngavigalugu Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutaasa kukkunersiorneqarnerat ingerlanneqassaaq Pisortat Naatsorsuutaannik Kukkunersiuinermi lleqgorissaarnissaq aallaavigalugu (siornatigutut taamaallaat Kukkunersiusut lleqgorissaarnerat kisiat aallaaviginagu).

Malugeqqussavarput inatsisinik misissueqqissaarluni kukkunersiuinermik kiisalu ingerlatsinermik kukkunersiuinerit, Kukkunersiuinermik Ataatsimiitaliaq isumaqatigiissuteqarfingalugu inatsisip atuut-sinneqalernissaata tungaanut suli misiliutitut ingerlanneqarmata.

Tassunga atatillugu Kukkunersiuinermik Ataatsimiitaliaq isumaqatigiissuteqarfingineqarpoq, uagut – inatsisip atuutsilernissaata tungaanut - taamaallaat tessunga tunngasunik maluginiakkagut pillugit nalunaarsuinertert, suliali taakkua kukkunersiusutut uppernarsaanitsinnut ilaatin-neqassanngitsut, soorlu taakkununnga tunngasunik kukkunersiusutut oqaaseqaatinik tunniussiso-qassanngitsoq. Taakkununnga nalunaarutiginninneq immikkoortuni 6 aamma 7 allaaserineqarput.

"Kukkunersiusup kinaassusersiortuunngitsup uppernarsa-nera

Inatsisartunut

Nunatta Karsiata ukiumut naatsorsuutaanik 1. januar – 31. december 2016-imut tunngasunik kukkunersiuinerput naammassivarput, tessunga ilaapput pisortat uppernarsaanerat, nalunaarusiat, naatsorsuusioraaseq atorneqartoq, angusat, oqimaaqatigiissitsineq, aningaasanik tigoriaannarnik naatsorsuineq, ilanngussat kiisalu pisussaaffinngorsinnaasunik misissuinerit immikkullu uppernarsaatit ilanngussanik naatsorsuutini nassuaatit. Ukiumut naatsorsuutit suliarineqarput Namminersornerul-lutik Oqartussat naatsorsuutaannik suliaqartarneq assigisaalu pillugit Inatsisartut inatsisaat malillugit.

Ukiumut naatsorsuutinut Naalakkersuisut akisussaaffiat

Naalakkersuisut akisussaaffigaat ukiumut naatsorsuutinik eqqortumik takutitsisunik suliaqarnissaq, imaappoq pingaareruterutigut kukkunernik amigaatinillu ilaquantgitsunik, Namminersornerullutik Oqartussat naatsorsuutaannik suliaqartarneq assigisaalu pillugit Inatsisartut inatsisaat malillugit suliarineqarsimasunik aammattaaq taakkununnga ilanngullugit nammineq nakutilliinermut akisussaaf-feqarneq, tamanna Naalakkersuisut isumaat naapertorlugu pisariaqarmat ukiumut naatsorsuutit pingaarutiltsigut kukkusumik paassisutissiinermik ilaqtussaanngimmata, tamanna unneqqaserlun-

nermik kukkunermilluunniit pissuteqaraluarpal taamatullu naatsorsuusioriaatsip atorneqartup siu-
nertamut tulluartuuniissa aamma naatsorsuutinik missingersiuinermut tunngatillugu, pissutsinut
atuuttunik tunngaveqarluni naapertuuttumik ingerlanneqarsimassalluni.

Kukkunersiusup akisussaaffia

Uagut akisussaaffigaarput kukkunersiuinerput tunngavigalugu ukiumut naatsorsuutit pillugit naliliis-
salluta. Kukkunersiuinerput ingerlapparput kukkunersiusarnermi najoqqutassat nunat tamat akorn-
anni atuuttut malillugit taamatullu Kalaallit Nunaanni kukkunersiusarnermut inatsisilornermi pi-
umasagaataasut malillugit. Tamatuma piumasaraa ileqqussatut piumasaqaatinik malinninnissarput
kiisalu kukkunersiuinerput pilersaarusrioneqarlunilu ingerlanneqassasoq sapinngisamik qulakkeer-
negarsimalluni ukiumut naatsorsuutit pingaarutiltsigut kukkusumik paasissutissiinertaqanngitsuunis-
saat.

Kukkunersiuinermut ilaapput, kukkunersiuilluni iliuutsit ukiumut naatsorsuutini kisitsisit paasissutis-
sallu uppernarsaatqarnissaat anguniarlugu suliasut. Periutsit toqqarneqartut kukkunersiusussap
naliliinera aallaavigalugu toqqagaapput, tassunga ilanngullugit aarlerinarsinnaasunut tunngatillugu
ukiumut naatsorsuutini pingaarutiltsigut kukkusumik paasissutissiinnginnissamik naliliineq, paasis-
sutissiinerlunneq unneqqaserlunnikkut piaarinaatsoornikkulluunniit saqqummiunneqaraluarpal. Aar-
lerinarsinnaasunik naliliinermi kukkunersiusup nammeneq nakkutilliissutinik misissuisarpoq, ukiumut
naatsorsuutit eqqortumik takutitsisut sularinnissaannut naleqquttit nalilersortarlugit. Tassani siu-
nertaavooq kukkunersiueraatsit atorneqartussat pissutsinut atuuttunut naapertuuttumik ilusiler-
sorneqarsimanersut misissuiffiginissaat, anguniarneqaranili nammeneq nakkutilliinerup atorsinnaas-
susianik naliliinissaq. Aammattaaq kukkunersiuinerup siunertaraa naatsorsuusioriaatsip Naalak-
kersuisunit toqqarneqarsimasup tulluarsagaaneranik naliliineq, Naalakkersuisut naatsorsuutitigut na-
lilersuinerat naapertuunnersoq kiisalu ukiumut naatsorsuutit saqqummiunneqartut ataatsimut isigi-
galugit nalilernerat.

Isumaqpugut kukkunersiuinermi angusat uppernassusiat naammaginartoq aamma uagut inernili-
ussatsinnut tunngavissatut naleqquttuusut.

Kukkunersiuineq nangaassuteqarnissamut tunngavissiinngilaq.

Inerniliineq

Isumaqpugut ukiumut naatsorsuutit 1. januar – 31. december 2016-imut tunngasut pingaarne-
rusuni tamani eqqortumik takutitsisut, pingaarutiltsigut kukkunertaqanngitsumik amiagaateqaratillu
taamalu Namminersornerullutik Oqartussat naatsorsuutaannik assigisaanillu suliaqartarneq pillugu
Inatsisartut inatsisaat malillugu suliaallutik.

Kukkunersiuinermik paasinninnissaq pillugu ilassutitut paasissutissat

Namminersornerullutik Oqartussat naatsorsuutaannik suliaqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni
piumasagaatit naapertorlugit, Namminersorlutik Oqartussanit ilanngunneqarput 2016-imut missin-
gersuutit akuerineqarsimasut, ukiumi naatsorsuusiorfiusumi 2016-imi naatsorsuutinik assigisaanillu
suliaqarnermi kisitsisinkaleqqiussisoqarsinnaaqquillugu. Kisitsisit naleqqiussassat pineqartut kuk-
kunersugaanngillat.”

3. Ukiut naatsorsuutinut kukkunersiuinermit oqaaseqaatit

Siuliani taaneqareersutut Nunatta Karsiata 2016-imi naatsorsuutai nangaassutitaqanngitsumik upernarsaaffigaagut, missingersuutinikukkunersiorneqarsimangitsunik ilassutitut paasissutissiinertalerlughit.

Tamanna ima paasisariaqarpoq Nunatta Karsiata naatsorsuutai ataatsimut isigalugit eqqortumik takussutissiisut, Nunatta Karsianik naatsorsuusiornermi tunngavissat naapertorlugit – aamma kililiussap aalajangersimasup iluani tamanna naatsorsuutinik atuartussap naatsorsuutinik naliliinissa tunngavigalugu pingaarutilittut isigineqartut aallaavigalugit.

Aallaqqaasiutigalugu malugeqqussavarput Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuusiornermut suleriaasianni pitsanngorsaasarnissaq ataavartumik pisartuusinnaammat – pingaartumik suleriaatsinik eqaallisaaneq eqqarsaatigalugu. Tamatumunnga assersuutitut taaneqarsinnaavoq uppernarsaatitut ilangussanik tamanik digitaliseeriineq kiisalu akissarsialerimeri nuussanik sukumiinerumik sammisaqarnerulernissaq. Missingersuutit malitseqartitsinneqarnerisa sukannernerulersinneqarnera kiisalu naligiissaarinerup nukitorsarneqarneranik ulloq 30. oktober atuutsinneqalernerisa nassataanik piffissami ikaarsaariarfiusumi naatsorsuutini inissitsiterinerit amerlassusiannik ikili-sitsivoq, taakkununnga ilangullugit inissitsikkat allanngortitat aamma kingorna inisseqtit amerlas-susat.

Taamaakkaluartoq naatsorsuutinik ingerlatsinermi naggataatigut aaqqiinernik annertoorujussuarnik iluarsiisoqarpoq, tamanna immini pitsaasuuvooq naatsorsuutinik eqqornerusunik takutitsinermut ilu-aquataagami. Paarlattuanik aaqqiinissamut pisariaqartitsinerit taakkua ingerlatsinermi taamak kinsusigisumik paasineqarnerat ernumanaateqarlutik.

Sulili uagut isumaqarpugut, nakkutilliinermik ingerlatsinert uppernarsaataat suliffeqarfittut Namminersorlutik Oqartussatut angissuseqartumut aamma katitigaasumut naatsorsuutigineqarsinnaasari-aqaraluartut suli naapertorlugit ingerlatsisoqanngitsoq.

Taamaattumik immikkoortumi tulliuttumi takuneqarsinnaasutut ukiup siulianituulli immikkoortuni arlaqartuni aqutsinikkut sukasaasoqarnissaa pisariaqarpoq, taamatullu immikkoortut ilaanni naatsorsuutini kukkunerit nassaarisimavagut, ukiumut naatsorsuutinik naammassinninnermut atatillugu aaqqinnejqarsimasunik.

Ilisarnaatit

Kukkunersiuinermk ingerlatsinitsinnit inerniliussat itisilernerullugit saqqummiunneqartussatut peqqutissaqarsorisavut ataai allaaseraavut.

Ilisarnaat	Nassuaat
	Misissuineq oqaaseqaasiornissamut tunngavissiinngilaq. Immikkoortooq matuneqarpoq.

	Misissuineq naapertuutinngitsunik ataasiakkaanik nassaarfiugaluarluni oqaaseqaasior-nissamut tunngavissiinngilaq. Immikkoortoq ilaatigut ammavoq.
	Misissuineq oqaaseqaasiornissamut pissutissiivoq. Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliamut innersuutigineqassaaq, apeqqutigi-neqaqqullugu aqtsisoqarfimmit tamassuma qanoq iliuuserineqarnissaa.
	Sanngeequt/pissutsit malunnaatillit paasineqarput. Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliamut innersuutigineqassaaq, aqutsiveqarfimmut isornartorsiuinermik saqqummiussisoqaqqullugu, pissutsit taamaattut uteqqeqqunagit, pinngitsoortitsiniaalluni malittarisassanik pilersitsisoqaqqullugu.

3.1. Ukiumi kukkunersiuinermi oqaaseqaatit

Nr.	Kukkunersiuinermi oqaaseqaat	Pineqartoq	Naliliineq
2016-1	Nammineq nakkutilliinermi sanngeequtit.	3.1.1	!
2016-2	Akissarsianik naatsorsuutinut allattuineremi naligiissaariuarneq, kiisalu Sulinal aamma XAL-ip ataqatigiinneranik naligiissaarineq	3.1.2 5.3.3	!
2016-3	Akiitsullit nalikilliliiffingeqarnerannik piumasaqaatip amigartumik malinneqarnera	3.1.3 5.3.8	!
2016-4	Akiligassaqarfii- aamma aningaaserivimmittuutit naligissaar- neranni inissitikkat ammasut aalajangiiffingeqarnerani amigaatit	3.1.4 5.3.9.1	!
2016-5	Oqimaaqatigiissitsinermi kontomit inissitsikkat amigartumik aku- ersissuteqartut	3.1.5 5.3.11	!
2016-6	Sanaartugassatut suliniutinik uppernarsaatedqarani matusineq	3.1.6 5.3.10	!

3.1.1. Nammineq nakkutilliinerni sanngeequtit

Nammineq nakkutilliineq nukittooq piaarluni piaarinaatsoornikkulluunniit kukkunernut aamma naatsorsuutit tunngavissaanni amigaatinut illersuutaavoq pitsaanerpaaq.

Nakkutilliineq makkuninnga pingarernnik imaqarpoq:

1. Aqutsisut isummiussaat aamma iliuuserisartagaat (pisortatut nipi)
2. Ajunaarutaasinnaasunik naliliineq
3. Ajunaarutaasinnaasut naaperiarnissaannut periutsit ilusiat aamma atuutsinneqarnerat
4. Attaveqaqtigijinnermi- aamma paassisutissiinermi periutsit
5. Iliusissatut aallartitat atuutsinneqarlutik ingerlannerat aamma siunnerfittut sunniutillit

Kukkunersiunermi paasineqarpoq, kukkuniusinnaasunik aamma amigaataasinnaasunik piaaraluni aamma aaqqissuussamik aamma/imaluunniit taamannak sulinerup upternarsarneqarneranik ingerlatsineq annikitsuinnarmik ingerlanneqartartoq.

Taamaakkaluartoq suliassaqarfinni amerlaqisuni aalajangiunneqarsimavoq, nakkutilliinernik ingerlatsisoqartassasoq – naak taamaattut ajunaarutaasinnaasunik naliliiniviunatik ileqqutoqqat naapertorlugit ingerlatsisoqarneranik naliliinerugaluartut.

Kukkunersiunermili aamma erserpoq malitseqartitsarnernik aaqqissuussanik killilimmik ingerlatsisoqartarsimasoq, nakkutilliinermik iliuuserisassatut aalajangiussaasut pillugit – taakkua naammaginartumik pitsaassuseqarlutik (akuttungitsumik nalunartarpoq paasissallugu nakkutilliinermik ingerlatsineq sunarpiaanersoq, soorlu naligiissitsinerit aamma immikkut erseqqissaatit ilaa-tigut suliarineqartarput inissitsikanik ammasunik suussusersisimangnisanik ilaqtartut).

Aalajangerneqarpoq nakkutilliinerni toqqakkani amigaatit erseqqissaatigineqarnissaat taa-maaliortoqarluni taakkua pillugit immikkut kukkunersiusut oqaaseqaasierisigut.

Innersuutigineqassaaq, ERP-imik aqutsissumvik atuutsitsilernermut pisussamat atatillugu, aarlerinaataasinnaasunik naliliinermik suliaq sakkortusineqassasoq, soorlu nakkutilliinermik iliuutsit ilusiler-sorneqarneranni aamma atuutsinneqarneranni, minnerunngitsumik malitseqartitsinermi taakkunin-ga suliat ilumut naatsorsutigineqartutut annertussuseqarnerat pillugu.

3.1.2. Akissarsiat naatsorsuutinut nalunaarsoriikkat na- ligiissaarneri, kiisalu Sulinal aamma XAL ataqtigijinneran- nik naligiisaarineq

2016-imi ukiumoortumik naatsorsuutinik suliaqarnermut atatillugu akissarsiat katinnerat na-
ligiissaarneqarsimavoq akissarsianik aaqqissuussivik atorlugu tunniunneqarsimasut aamma Sulinal
aqqtigalugu Akileraartarnermut Aqtsisoqarfimmur nalunaarutigineqarsimasut akornanni – kiisalu
akissarsiat aningasaqarnermik aqutsissummi nalunaarsukkat taamaattumillu taakkua ukiumoor-
tumik naatsorsuutinut ilaasut. Kisianni Sulinal aamma XAL-ip akornanniunngitsoq (an-
ingasaqarnermik naatsoruuserineq).

Akissarsiat nalunaarsorneqareersut ingerlaavartumik naligiissaarneqartarnerat nakkutilliinertut pin-
gaaruteqartutut isigineqarpoq, akissarsianik suliassaqarfimmur kukkunerusinnaasunik paasisaqarnis-
samut. Tassunga atatillugu ukiumut ataasiarluni naligiissaarineq ingerlanneqartarpoq.

Uagut naliliivugut, nakkutilliineq pitsaasumik sunniuteqassappat, qaammatit tamaasa naligiissaari-
nermik ingerlatsisoqartassagaluarpoq, taamaaliornikkut piffissami sivikinnerusumi nalorninar-
toqartassagaluarpoq. Ilanngullugu naligiissaarinerit ingerlanneqartut nioq kingulleq amigaatigaat,
taanna tassaalluni Sulinal aamma XAL-ip akornanni naligiissaarineq.

Naligiissaarineq taamaattoq pillugu arlaleriartarluta iluatsinngitsumik apeqqutilliisaraluarpugut. Uagut innersuutigaarput akissarsianik naligiissaarineq pingarnersorneqarluni akulikinnerusumillu ingerlanneqartassasoq.

3.1.3. Akiitsullit nalikilliliiffigineqarnerannik piumasaqaatip amigartumik malinneqarnera

Akiitsullit allaffisornermi qitiusoqarfimmit ingerlanneqartut pillugit misissuunitsinni, kukkunersiuiner-mik ingerlatsinitsinni maluginiarparput akiitsullit arlallit, akiitsut katillugit 7.188 t.kr. nalillit, sivisunaar-tumik qaangiuttoorsimasut, tassa qaammatinik arfinilinnit amerlanerusunik, sulili akiliisitsiniaanermut ingerlanneqarsimannngitsut aamma nalikilliliiffigineqarsimannngitsut, naak suliffeqarfimmi malittarisas-sat taamannak piumasaqaatitaqaraluartut.

Aningaasat nalingat nalikilliliivigineqarsimatinnagit immikkoortortani ataasiakkaani aningaasaliissutit eqquutsinnissaat naapertuutinngitsumik nikisinneqarnerannik kinguneqarsinnaasarloq, soorlu akiliis-sitsiniarnermik akisussaasunut ingerlatseqqinqinngueq pissutigalugu, pissarsiassat pillugit sulinari-nermik ingerlatsisoqanngitsoorsinnaalluni, taamaattumillu taakkua pisoqalisoorsinnaallutik.

Kukkunersiuiner-mik ingerlatsinitsinni atortussanik pissarsiaqanngilagut pissat pillugit aaqqissuussa-mik atuutsitsinermut pasitsaattitsinnaasunik, kiisalu aningaasat nalingisa annikillisinneqarnissaan-nut apeqqummut aalajangiussisoqarsimaneranut, taamaattumik innersuutigissavarput akiliisitsiniar-nermik ingerlatsinermut suleriaatsit malinneqarnissaat.

3.1.4. Akiligassaqarfiit- aamma aningaaserivimmiiittuutit naligissaarneranni inissitsikkat ammasut aalajangiiffigi-neqarneranni amigaatit

Qitiusumik allaffeqarfimmi aningaaserivimmiiittuutinik aamma akiligassaqarfinnik naligiissaarinermi kukkunersiuiner-mik ingerlatsinermut atatillugu paasivarput, inissitsikkat pisooqhat ammasut arlallit suli aalajangiiffigineqarsimannngitsut.

Uagut paasinnittaaserput naapertorlugu aallaaviuvoq immikkoortut ataasiakkaat namminneq akisus-saaffigigaat inissitsikkat taamaattut ingerlaavartumik qulaarneqartarnissaat, taamannalli pisoqar-tanngilaq, aamma qitiusumit taakkua aaqqiissuteqarfifeqqullugit iliuuseqartoqartanngilaq. Uagut paasinnittaaserput naapertorlugu inissitsikkat immikkoortut marluk akornanni pisarput, taakkua aaqqinnejqarnissaannut akisussaaffimmik isumaqatigiittooqannginnera pissutaalluni.

3.1.5. Oqimaaqatigiissitsinermi nammineq aningaasaatini kontomi inissitsikkat amigartumik periuseqartut kiisalu taak-kununnga akuersissuteqartarnermi

Ukiumi pineqartumi kukkunersiuiner-mut atatillugu paasivarput, ukiup ingerlanerani nalinik naleqqussaanerit 133 mio.kr.-inik nalillit ingerlanneqarsimasut, taakkua ukiut siuliini Nukissiorfiit sa-naartornissamut aningaasaliiffigineqarneranni inissitsikanut amigaataasunut tunngassuteqarput. Tassunga tunngaviusoq misissuiffigaarput aamma taanna isumaqatigaarput.

Tassunga tunngasut immikkoortuni 5.3.6 kiisalu 5.3.11 erseqqinnerusumik allaaserineqarput.

Tassunga tunngatillugu paasivarput oqimaaqatigiissitsinermut kontomi inissitsikanik allangortite-riosoqartillugu politikkimik malitassamik aamma akuersissuteqarnermut ileqqussanik peqanngitsoq.

Uagut nalilerparput inissitsikkat annerit tamarmik misissorneqartarnissaat aamma taakkununnga aa-lajangiisoqartarnissa. Nammineq aningaasaatini toqqaannartumik inissitikkat ukumi ingerlatsiner-mut sunniuteqarsinnaasunut ajornangitsumik toqqorterniarluni inissitsiterisoqarsinnaammat.

3.1.6. Sanaartugassatut suliniutinik upternarsaateqarani matusineq

Sanaartugassanut- aamma lluarsartusseqqinnermut Aningaasaateqarfiup iluani sanaartugassatut suliniutinik pisoqqanik torersaasinermut atatillugu, Namminersorlutik Oqartussat aalajangersimapput suliniutinik arlalinnik matusiniarlutik. Suliniutit taakkua pillugit inissitikkat arlallit pillugit upper-narsaatinik nassaarnissaq ajornarsimavoq – inissitsikkat ilaat ukiut tallimat sinnerlugit pisoqas-suseqarneri pissutigalugit aamma ilanngussatut atortussat iginneqarsimanerat tunngavigalugu.

Taakkununnga tunngasut immikkoortoq 5.4.10, erseqqinnerusumik nassuarneqarput.

3.2. Siornatigut kukkunersiuinermi oqaaseqaatinik malinnaatitsilluni suliaqarneq

Siornatigut kukkunersiuinermi oqaaseqaataasimasunik misissuivugut Naalakkersuisullu Kukkunersiuinermut nalunaarusiamut 7. juni 2016-imeersumut oqaaseqaataat misissuiffigalutigit taamalu misis-suiffigaluguttaaq Kukkunersiuinermut Ataatsimiitaliap Inatsisartut 2015-imi Nunap Karsiata naatos-ruutaanik akuersinissamat aalajangiussaat.

Nr.	Kukkunersiuinermi oqaaseqaat	Pineqartoq	Killiffik	Naliliineq
2013-01	Sulinermi periutsinut najoqqtassanik allassi-masunik suliaqartoqarnissaq anguniarlugu malittarisassanik sukaterinissaq	3.2.1	Ammavoq	
2013-03	Nuussinermut malittarisassat najoqqtassaannik, aalajangersaanermi tunngavissanik naatsorsuuse-rellaatsimilu atorneqartumi angusanik allaaserisaqartarnermi pitsangorsaanissat	3.2.2	Ilaatigut Ammavoq	
2013-04	Nammineq nakkutilliinermut atatillugu akissarsiat tamakkiisut allattorsimaffiinik suliaqartarnerup pingarutaanik erseqqissaanissaq	3.2.3 5.3.3	Ammavoq	
2013-07	Attartortitsinermut immikkoortut ukiup ingerlanerani ingerlaavartumik malitseqartinnerat aamma naligiissaarneqarnerat	3.2.5 5.3.6 aamma 5.3.7	Ammavoq	
2013-08	Pilersuisunut akiitsut naligiissaarnerannik sulinerup nukittorsaqqinnejerner apisaqarpoq qulakkeerumallugu nioqqtissiat aamma kiffartuussinerit pi-siat nalunaarsorneqarnerat eqqoqqissaarnissa.	3.2.6 5.3.9.1	Ammavoq	
2013-09	Aningaasaliissutaasunik nakkutilliinermi malittarisassanik sukaterineq – tassunga ilanngullugu suna	3.2.7 6.2.1	Ammavoq	

	pissutigalugu atuinerussuteqarnissamut tunngavis-samik pisarialimmik pissarsiniartoqarsimanngin-nersoq			
2013-10	Pequtinik nalunaarsuisarnermut malittarisassanik tulluarsaanissamik eqqarsaateqarsinnaaneq	3.2.8 7.2.9	Ammavoq	!
2014-01	Sanaartornermut Iluarsartusseqqinnissamullu Aningaasaateqarfimmi nalunaarsuinerup naammaginangitsumik malinnaatitsilluni suliarineqarsimanaera, tassunga ilanngullugu missingersuutinik malinnaatitsilluni suliaqarnermut tunngasuni, sulianik naammassisaniq nalunaarsuinerit kiisalu kukkusumik inisitsiterisimancerit	3.2.9 5.3.10	Ilaatigut Ammavoq	💡
2015-1	Ukiumut naatsorsuutit naammassineqarnerannut atatillugu kukkunersiuinermi atugassat	3.2.10	Ilaatigut Ammavoq	!

2015-imit 2016-imut imm. 1 – imm. 13-05 isumannaarput. Takussutissiami immikkoortut piiarneqarta-ruumaarput naammassisutut nalunaarutigineqartarnerat ilutigalugu.

3.2.1. Sulinermi periutsinut najoqqutassanik allassimasunik malittarisassanik sukaterineq (2013-1)

2013-imi kukkunersiuinermik nalunaarusiam qupperneq 947-imti imatut allappugut:

"Immikkoortortat naatsorsuutinik suliaqartartut tamarmik suliffeqarfimminni naatsorsuusiornermut ilitsersuusiusapput ukiut tamakkiallugin martsip naanerani Nammineq Kukkunersiuisartunut ilitsersuusiamik nutartikkamik nassiussisassallutik. Naatsorsuusiornermut ilitsersuummi immikkoortoq pingaarutilik tassaassaaq takussutissaq, tassani allassimassallutik sulisut kikkut isertitanik aningaasartuutinillu suliaqartuunersut atsiorsinnaatitaanersullu.

Naliliinerput naapertorlugu suleriaaseq pineqartoq naammaginartumik ingerlavooq.

Taamaattoq ataasiakkaani paasivarput – pingaartumik aaqqissuussaanermut tunngatillugu allangu-uteqarfiusuni – piffissap ilaani immikkoortortat naatsorsuuserineremi ilitsersuutinik peqaratik ingerlasut".

Ukioq manna kukkunersiuinitsinni paasivarput pissutsit ukiuni siuliini pissutsinut naleqqiullugit pingaarutilitsigut allannguiteqarfiusimanngitsut tamannalu pissutigalugu oqaaseqaaterput aalajan-giusimavarput.

3.2.2. Naatsorsuuserineremi periutsit atorneqartut iluanni nuussinermut malittarisassat najoqqutassaannik, aalajangersaa-nermi tunngavissanik naatsorsuusereriaatsimilu ator-neqartumi angusanik allaaserisaqartarnermi pitsangngorsaanissat (2013-3)

2013-imi kukkunersiuinermik nalunaarusiam qupperneq 953-imti imatut allappugut:

"Namminersorlutik Oqartussat ukiumut naatsorsuutaat pingarnerusutigut naatsorsuuserinermi tunngavissat aningaasartuuteqarfiusut malillugit suliarineqassapput.

Tamanna imatut paasisariaqarpoq isertitat aningaasartuutilu aallaaviatigut ukiumut naatsorsuusiorfiusumut tunngatinneqartussaasut, akiligassaq isertitamut aningaasartuummullu tunngavissiisoq tunniunneqassalluni (pissarsiaqarnissamut tunngavissaq).

Tunngavissiaq immikkoortortani ataasiakkaani malinneqanngilaq, assersuutigalugu akileraarutinit akitsuutinillu isertitani (akileraarutitut nalunaarutigineqartunit nalimmassaanermit iluarsisanit angusut) kiisalu piumasaqaatini annertuuni suliassat inaarutaasumik naatsorsorneqarneranni ilangunneqarsinnaanngitsuni (nuussat).

Suliffeqarfijt namminersortut pineqartillugit (suliamik ilinniarfinni) taakku suliamik ingerlatsinermi tpiissutitut (ningaasartuut) Aningaasanut Inatsimmi kontomut ilangunneqartarpot Aningaasanullu Inatsimmi kontini allani isertitatut ilangunneqartarlutik. Aningaasartuutit isertitallu Ingerlatsinermi aningaasaliissutit tunniunneqartarpot. Taakku peerneqarneq ajorput taamaattumillu Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutaanni tamakkiisuni aningaasartuutinut isertitanullu annertusaataasarput, naak taamaattoqavinngikkaluartoq.

Aningaasanut inatsimmi kontini arlalinni (pingaartumik suliamik ilinniarfinnut tunngatillugu) nuussinissamut periarfissaqarpoq taakkuninngalu aqtsineq pisarpoq sinneqartoortit/amigartoortillu ilinniarfiit naatsorsuutaanni ilanggullugit. Taamaaliornikkut Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutaat tamakkiisut inissitsikanit sunnigaasarput, naak ukiumi naatsorsuusiorfiusumi pineqartumi isertitat/ningaasartuutit tunngaviannut ersersitsinngikkaluartut.

Patajaallisaanermi naatsorsuutit ima suliarineqartarpot suliffeqarfijt namminersortitat taamaallaat aningaasaliissutit akilerallakkallu aqqutigalugit ingerlatsisussaallutik – selskabit Namminersorlutik Oqartusanit pigineqartut periuserisartagaannut assingusumik.

Namminersorlutik Oqartussat ukiumut naatsorsuutaanni angusat marluk takutinneqartarpot:

- **DAU-mi angusat** – isertitat, ingerlatsinermi aningaasartuutit, sanaartornermi aningaasartuutit taarsigassarsisitsisarnermilu nikingassutit katinneri. DAU-mi angusat siunertaraat isertitatigut aningaasartuutitigullu aningaasaliissutinut sinaakkutissanik qulakkeerinninnissaq aamma taarsigassarsisitsisarnermi akiligassat isertut anisullu sinaakkutissaqartinnissaat.
- **DA-mi angusatt** – tassaapput DAU-mi angusat iluarsartuunneqareerneranni inerniliussaq taarsigassarsisitsisarnermilu toqqakkani nikingassutit (utertitsineq pereeraangat). Taarsigassarsinerup suunera najoqqutaasarpaq DAU-mi angusani iluarsartuussinermi, taanna DA-mi angusanut ingerlateqqinnejassappat ingerlateqqinnejassanngippalluunniit. Naliliineq pisarpoq taarsigassarsiap erniaqarnera aalajangisuutillugu aammalu taarsigassarsianik utertitsinisap naatsorsuutigineqarsinnaanera, assersuutigalugu pigisamik atuisut akiliutaasigut akiersuisitsinikkut (assersuutigalugu imermik nukissiorfeqarnermi).

Inassutigissavarput nuussinermut malittarisassat patajaallisaarnermillu tunngavissat kiisalu angusani oqariartaatsit assigiinngitsut naatsorsuusereriaatsip atorneqartup iluani pitsaanerusumik najoqqutassiuunneqassasut, taamaaliornikkut naatsorsuutinik atuartussaq periarfissinneqassammat tamatuminnga paasinninnissamut, tamanna kissaataasimappat.

Aammattaaq misissuiffigaarput, ukiumut naatsorsuutit naatsorsuusioriaatsip atorneqartup iluani allassimasut malillugit suliaasimanersut tamannalu oqaaseqaateqarnissamut tunngavissiinngilaq."

Ukioq manna kukkunersiuinitsinni paasivarput pissutsit ukiunut siuliinut naleqqiullugit allanngu-uteqarfiusimanngitsut, tamannalu pissutigalugu oqaaseqaaterput aalajangiusimavarput.

3.2.3. Nammineq nakkutilliinermut atatillugu akissarsiat tamakki-isut allattorsimaffiinik suliaqartarnerup pingaarutaanik erseqqissaanissaq (2013-4)

2013-imi kukkunersiuinermik nalunaarusiami qupperneq 955-imi imatut allappugut:

" Tassunga atatillugu immikkoortunut avataaniittunut pulaarnitsinni akissarsiat tamakkiisut allattorsimaffiinik nakkutilliineq pissusissamisut ingerlanersoq misissuiffigaarput. Tamaaliorneq nakkutilliineruvoq pingaarutilik, qulakkeerniarluq akissarsianik kukkusunik tunniussisoqartannginnissaa. Akissarsiat tamakkiisut allattorsimaffiinik misissuisarneq assigiinngisitaartumik peqqissaaruneqartarpoq inassutigissavarpullu nakkutilliinerup pingaaruteqarnerata immikkoortunit ataasiakanit malinnejarnissaata sukateriffingineqartariaqarnera."

Ukioq manna kukkunersiuinitsinni paasivarput pissutsit ukiunut siuliinut naleqqiullugit anermik al-lannguuteqarfiusimanngitsut, taamaattoq naalakkersuisoqarfinni anginerumaani akissarsiat inerne-riisa allattorsimaffianni pitsangorgiaatinik naammattuugaqarpugut. Tassa immikkoortortani mikine-rusuni akuersissutit amigaataanerat pingartumik malunnarneruvoq.

Taamaattumik siuliini kukkunersiuisutut oqaaseqaatigisartagarpus attatiinnarparput.

3.2.4. Ukiup ingerlanerani taarsigassarsisitsinernik malinnaatit-silluni suliaqartarneq kiisalu naligiissaarineq (2013-7)

2013-imi kukkunersiuinermut nalunaarusiami qupperneq 959-imi imatut allappugut:

" Taarsigassarsisitsisarnermut tunngasunik naatsorsuisimaneq misissuiffigaarput taakkualu nalingi Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuuserinermut tungavissai malillugit suliaanersut misissorluitigit. Tamatuma saniatigut misiligummik tigusilluta taarsigassarsisitsinermi uppernarsaataasut misis-sorpagut.

Namminersorlutik Oqartussat Aningaasanut Inatsisimmi konto 89.72.12 oqaaseqaatit malillugu erni-aqanngitsunik ilanngaataasussaanngitsunillu taarsigassarsisitsinnaavoq – pingartumik – Illuut A/S-imut. Tamannali aatsaat aalajangersarneqavittarpoq akiitsoqarnermk uppernarsaat suliarineqa-raangat, tassani takuneqarsinnaasussaammat taarsigassarsiat erniaqanngitsumik ilanngaataasus-saanngitsumillu tunniunneqassappata piumasaqaatit naammassineqarsimanersut.

Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuusiornermut tunngavissai malillugit taarsigassarsiat taamaattut 0 kr.-nik naliligaapput. Suliani pineqartuni malinnaatitsilluni sulineq tassalu taarsigassarsiat erniaqaratalillu ilanngaataasussaanngitsuunersut imaluunniit akerlianik aalajangersaasoqarsi-manersoq ukiup ingerlanerani naammaginartumik suliarineqartarsimannngilaq tamatumalu kingunerisaanik ukiumut naatsorsuutinik suliaqarnermut atatillugu taarsigassarsianik misissuisoqarnerata kingorna nalilersuilluni iluarsiissuteqarnerit annertoorujussut pisimallutik.

Inassutigissavarpus ukiup ingerlanerani iluarsiissutit qanumut malinaatitsilluni suliarineqartarnissaat taamaalilluni siunissami naatsorsuutinik suliaqarnermut atatillugu iluarsiissutinik suliaqartarnissaq pinngitsoortinneqartarniassammat.

Ukiup ingerlanerani immikkoortumi suliassat sukateriffingineqarsimapput – aamma ESU aamma BSU attartukkanut tunngasuni nakkutilliinerit malunnaatilimmik pitsangorgiaateqarsimasut paasineqar-poq.

Ukiumut naatsorsuutinik naammassinnermik suliap taamaattoq paasinarsitippaa, taarsigassarsianut INI A/S aqqutigalugu allaffisornermik ingerlatsinerit kiisalu ingerlatsiviiit taarsigassarsiaannut nak-kutillinertertik suli pitsanngorsartariaqartut – pingaartumik ingerlatsivinnut namminersorlutik oqartussanit pigineqartunut tunngasuni.

Kukkunersiuunitsinni siusinnerusukkut oqaaseqaaterput suli aalajangiusimavarput.

3.2.5. Pisiortorfinnut akiitsut naligiissaarnerannik ataavartumik suliaqartarnerup nukittorsarneqarnerunissaa (2013-8)

2013-imi kukkunersiuinermut nalunaarusiamiupperneq 963-imi imatut allappugut:

"Ukiumut naatsorsuutit suliarineqarnerannut atatillugu paasivarput suliassat ataasiakkaat suli ammasut, pisiortorfiup kontoani akiligassaq ulloq 31. december takuneqarsinnaasoq, akiligassarli taanna Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutaani naatsorsuuserinermi suli ilanngunneqarsi-manani.

Pasitsaanneqarsinnaavoq akiligassat eqqortumik piffissalersugaasimannginneri – tamannalu pistaalluni ukiumut naatsorsuutini saqqummiunneqartussani akiligassat amigaataasut. Naliliinerpulli naapertorlugu tamanna ukiumut naatsorsuutit tamakkiisut eqqortumik takutitsinerannut sunniuteqartussaanngilaq.

Inassutigissavarput akiligassaqafigisanut naligiissaarinermik suliaqartoqassasoq – taamalu akileral-lagaasinnaasut suli ammasut paasiniarneqarlutik – siunissamilu taakkuninnga iluarsaassineq sukan-nereruseumik ingerlanneqalissasoq."

Avataani pisinniartarfiiit akornanni akiligassat naligiissaarneqarnerat nakkutillineruvoq pingaaru-teqarluinnartoq, nioqqtissanik kiffartuussinernillu pisinniarnermi eqqortumik piffissalersuinertermik qulakkeerinnissutit. Tamanna aamma pingaaru-teqaaq missingersuutit ingerlaavartumik malit-seqartinneranni taamatullu ukiumoortumik naatsorsuutit eqqoqqissaartumik takutitsinissaanut.

Ukiup ingerlanerani immikkoortumi suleriaaseq nukittorsaaffigineqarsimavoq, ukiulli ingerlanerani kukkunersiunita ukiullu naanerani sulianik ingerlatsinerup takutippai, akiligassalinnik naligiissaarinermik kissaatigineqartumik suli ingerlatsinerunissaq pisariaqartoq kiisalu naligiissaarinermik ingerlatsinerni inissitsikanik ammasunik suli imaqarpallaartut. Akiligassaqafigisat akornanni suli akiigas-sasut pillugit naligiissaarinermik ingerlatsinerunissaq pisariaqarpooq.

Innersuutigaarput akiitsoqafigisanut naligiissaarinermik suliaqartoqassasoq – aamma akiitsut suli ammasinnaasut pillugit paasiniaasoqarluni – tamassuma siunissami sukateriffigineqarnerunissaa kisaatiginarpoq, taamaaliornikkut qaammatit tamaasa pisiortorfiit pingaernerit qulit naligiissaarinermik ingerlatsiffigineqartarlutik, naligiissaarinernillu nakkutilliffigineqarnerannik ingerlatsisoqartarluni.

Siusinnerusukkut kukkunersiuinermi oqaaseqaaterput suli aalajangiusimavarput.

3.2.6. Aningaasaliissutaasunik nakkutillinerteri malittarisassanik sukaterinissaq (2013-9)

2013-imi kukkunersiuinermut nalunaarusiamiupperneq 967-imi imatut allappugut:

"Namminersorlutik Oqartussat missingersuutaat pillugu Inatsimmi allassimavoq aningaasaliissutita-qanngitsunik akiligassanik isertitanillu peqartoqassanngitsoq. Aningaasaliiffigineqartussaapput ingerlatsinermut aningaasaliissutit, aningaasaliissutit inatsimmik aallaaveqartut, tapiissutinut aningaasaliissutit, sanaartornermut aningaasaliissutit isertitassanullu aningaasaliissutit. Allatut pisoqarsi-matinnagu aningaasaliissutit tunniunneqartussaapput ilanngaatit peereerlugit aningaasaliissutit – imappoq isertitaqarnerussutit ingerlaannartumik aningaasartuuteqarneruffiusunut nuugin-narneqarsinnaanngillat.

Naatsorsuuserinermut malittarisassani immikkoortoq 7.3 naapertorlugu naatsorsuutini nassuaatit-qartussaapput atuisimanerup tamakkiisup 2 pct. sinnerpagu imaluunniit arningaasaliissutaasut 200.000 kr.-t sinnerneqarpata.

Naalakkersuisoqarfiup nalunaarutigisussaavaa nikingassutaasut sulianut ingerlanneqarsimasunut naleqqiullugit sumik pissuteqarnersut – sunalu pissutigalugu nikingassutaasunut arningaasaliissutisanik matussutaasussanik pissarsiniartoqarsimannginnersoq.”

Naliliinerput naapertorlugu naatsorsuutinut nassuaatit siornatigumut naleqqiullutik pitsaanerupput nassuaatillia naammattumik suliarineqarsimanissaat suli amigaateqarput – tassunga ilanngullugit sulianut tunngasut, atorfait inuttassarsineqarsimanngitsut kinguneri ilaalu ilanngullugit.

Ukioq manna aammaarluni tunngavilersuutini takuneqarsinnaanngilaq suna pillugu nikingassutaasunut arningaasaliissutissanik qinnuteqartoqarsimannginnersoq. Aningaasaliissutinik sippuilluni atuisimaneq pingarnertut ima isigineqarsinnaavoq – ilassutitut arningaasaliissutinik qinnuteqartoqarsimannginnerata kinguneranik pissuteqarsinnaavoq - eqqoqqissaartumik suliaqarsi-mannginneq aamma arningaasanik aqutsinerup iluani piffissaagallartillugu sillimmartitaarsimannginneq, arningaasaliissutaasunik sippuilluni atuisussanngornermut atatillugu iliuusissanik suliaqarsi-naannginneq aamma/imaluunniit suliaqarusussuseqannginneq imaluunniit ukiup naanerani immikkut ittunik pisqarsimaneranik taamalu piffissaagallartillugu qanoq pisqarsinnaaneranut sillimmartitaar-nissaq ajornarsimalluni, ilassutitut arningaasaliissutinik qinnuteqarnissaq pisinnaanani.

Arlalinnit malittarisassatigut iluarsiissuteqarnissaq kissaataavoq erseqqissuuleqqullugu, qaqugor-piaq arningaasaliissutit nikingassutaasa matussutissaannut qinnuteqarnissamut akornutaasunik nassuaateqartoqassanersoq. Tamanna eqqarsaatigineqarsinnaavoq.

Suliassaqarfimmi pitsangorsaasoqarsimagaluartoq siorna oqaaseqaaterput ukioq manna suli aala-jangiusimavarput.

3.2.7. Pequtinik nalunaarsiusarnermut malittarisassanik tulla-arsaanissamik eqqarsaateqarsinnaaneq (2013-10)

2013-imi kukkunersiuinermut nalunaarusiamiupperneq 968-imi imatut allappugut:

“Namminersorlutik Oqartussani nalillit annertoorujussuit ukiumut naatsorsuutini ilaangillat, aqutsi-nermulli tunngasut eqqarsaatigalugit nalunaarsorneqartarlutik.

Naatsorsuusiornermut malittarisassani allaqqavoq immikkoortortat ataasiakkaat pequtinik nalunaarsuifimmik peqartussaasut. Ajornanngilaq pequtit assinngorlugit upernarsaateqartinnissaat.

Tassunga nukissat annertuut atorneqartarput – pingartumik ingerlatsinermut immikkoortortani (atuarfinni, paaqqinnitarfinni ulloq unnuarluni ingerlanneqartuni napparsimaveqarfimmilu). Ilutigitillugu ajornakusoorsinnaavoq pigisat sumiinnerinik nakkutilliinissaq pequtit taamaattut init assigiinngitsut akornanni nooqattaarneqartarmata.

Isumaqpugut tassannga aqutsineq pitsangorsarneqarsinnaasoq nalunaarsuinermi pigisat qanoq naleqartiginerat sammineruleranni (assersuutigalugu pigisat ataasiakkaat pisiarineqarnerminni nalingat 50 imaluunniit 100.000 kr.-nit sinnerpatigit) kiisalu pigisat nammineq atugassat (assersuutigalugu tv, assiliissut it-millu atortut).

Inassutigissavarput malittarisassat maannakkut atuuttut naliliiffigineqaqqissasut immaqalu iluarsiiffi-gineqarlutik”.

Ukioq manna kukkunersiuinitsinni paasivarput pissutsit ukiunut siuliinut naleqqiullugit allannguteqarsimanngitsut taamaattumillu oqaaseqaaterput suli aalajangiusimavarput.

3.2.8. Ukiup ingerlanerani Sanaartornermut Iluarsartuuusseqqin-nissamullu Aningaasaateqarfimmut tunngatillugu naligiissaarineq amigaateqartoq (2014-1)

2014-imi kukkunersiuinitinut nalunaarusiami oqaatigaarput aningaasat allattorsimaffisa inernerata suliallu allattorsimaffisa inernerata akornanni ataavartumik naligiissaarinissaq pisimanngitsoq. 2015-imi pissutsit taakkua suli atuupput.

2016-ip ingerlanerani suliassaqarfimmi annertuumik pitsanngorsaasoqarsimavoq, suliarli suli naam-massivissimanngilaq, taamaattumik immikkoortumut oqaaseqaatigisimasavut ilaatigoortumik suli ammatippavut.

Immikkoortoq 5.3.10 innersuutigineqarpoq, taassuma itinerusumik allaaserineqarneranut.

3.2.9. Ukiumoortumik naatsorsuutit (2015-1) naammassineqar-nerannut atatillugu kukkunersiuinermi atortussat

2015-imi kukkunersiusut nalunaarutaanni qupperneq 1076 ima saqqummiussivugut:

"Tunngaviatigut naliliivugut ukiumut naatsorsuutinik saqqummiussinissamut atatillugu uppernarsaatinik attuumassuteqartunik suliaqartarneq pitsanngorsarlugu anguniagaqartoqartoq.

Taamaakkaluartori kukkunersiuinita aallartinnerani paasivarput ukiumut nalunaarusiamic suliaqarnerup pitsaassusaanik qulakkeerinninniarneq aammaarluni ukioq manna pisimanngitsoq:

- *Tamanna pivoq naak Namminersorlutik Oqartussat ukiumut nalunaarusiorlutik aallartinnerat aatsaat ukiup naatsorsuusiorfiusup naaneraniit qaammatit pingasut sinnerlugit ingerlareersullu pigaluartoq*
- *Kukkunersiuinissap qaqugu pinissaa qangali isumaqatigiissutaareeraluartoq*
- *Sulinissamut pilersaarutit uppernarsaatinik piumasaqaatitallit assigisaalu nassiunneqareer-simapput.*

Atortussat tiguneqartut immikkoortuni tamaniunngitsoq suliaqartarneq siornatigumut naleqqiullugu suliniutigineqarnerusimasoq tamatumalu kinguneranik ataavartumik nalunaarusiortarnerup pitsaassusaanik pitsanngoriartitsisoqarsimalluni.

Maluginiarparpulli 2015-imi missingersuutinik malinnaatitsilluni ataavartumik suliaqartarneq siornatigumut naleqqiullugu suliniutigineqarnerusimasoq tamatumalu kinguneranik ataavartumik nalunaarusiortarnerup pitsaassusaanik pitsanngoriartitsisoqarsimalluni.

Taamaattorli aamma ukioq manna kukkunersiuinitinu nukissanik atuinerusariaqarsimavugut ilutigisaanillu sulinitinu kinguaattoorpugut, tamatigut pisariaqartarsimammatt uppernarsaatissanik aamma/imaluunniit uppernarsaatissanut ilassutissanik pissarsiniartarsimanerput pissutigalugu, naak isumaqatigiissutaareersimagaluartoq killiffiusumik kukkunersiuinissap aallartinnerani tamakku pigineqareernissaat. Tassunga ilannguttariaqarpoq pisariaqarsimammatt atortussat isumaqatigiissutaareersut arlaleriarluta eqqaasitsissutigisariaqarsimagatsigit.

Taamaattumik inassutigissavarput siunissami ukioq kaajallallugu pilersaarusiortoqartalernissaa, suiliassat taakkulu naammassereersimaffissaat aalajangersariikkamik pilersaarusiugaassallutik, naatsorsuuseriffimmi ataavartumik (qaammammoortumik) pitsaassuseq qulakkeerniarlugu misissuisoqartassasoq, taamaaliornikkut malinnaatitsilluni suliaqartarneq ataavartumik tunngavissinneqassammatt

taamalu ukiumut nalunaarusiortarnerup suliassartaa oqilisaaffigineqarlunilu pitsaassutsimigullu qulakkeerneqartarniassammat.

Naliliinerput naapertorlugu 2016-imi kukkunersiuinissap tungaanut ingerlatsineq pitsanngoriaateqarsimasoq aamma tassannga pingaartitsisoqarsimasoq. Taamaakkaluartoq atortussat pitsaussissaattut kissaatigineqartoq anguneqavissimanngilaq, taamaattumik immikkoortumut tassunga oqaaseqaativut ilaatigoortumik ammatikkatsigik.

3.3. 2015-imi naatsorsuutinut tunngatillugu Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaanik malinnaatitsilluni suliaqarnis-saq

2015-imi Nunatta Karsiata naatsorsuutai pillugit kukkunersiuinermut nalunaarusiatsinnut tunngatillugu, Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliap kukkunersiuinermi oqaaseqaataasunut Naalakkersuisut akissutaat pissarsiarisimavaat.

Akissutit pissarsiarineqarsimasut misissorpagut taamatullu aamma misissorlutigu Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliap 2015-imi Nunatta Karsiata naatsorsuutai pillugit isumaliutissiissutaa.

Suliniutaasussat arlaqartut Naalakkersuisut akissuteqaataanni taaneqartut tamakkiisumik atuutsineqalersimanersut naliliiffiginissaannut suli siusippallaarpoq taamatullu taakku kissaatigineqartutut kinguneqarsimanersut.

Immikkoortumi ukiut siuliini kukkunersiuinermi oqaaseqaatit malinnaatitsilluni suliarineqarsimane-rinut tunngasumi, immikkoortut arlaqartut siornatigut pisimasut arlaqartut suli ammaannarpot tamatumalu ilaatigut ersersippaa suliniutissatut aalajangersakkat erseqqissumik kinguneqartinnissaannut piffissaq atorneqartoq sivisusinnaasoq.

2017-imi ukiumut naatsorsuutinik suliaqarnissatsinnut atatillugu malinnaatitsilluta suliarissavarput pissutsit upuarneqarsimasut iliuuseqarfingineqarsimanersut – tamatumalu qanoq kinguneqarsimana-nera.

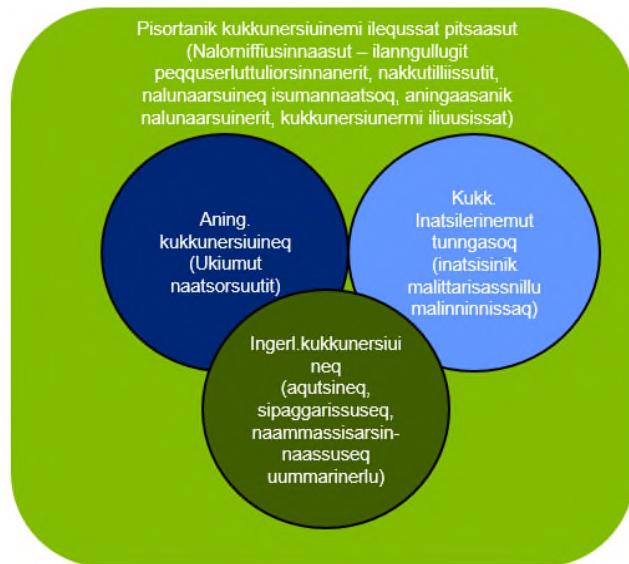
4. Kukkunersiuinerup inger-lanneqarnera

Kukkunersiuineq ingerlanneqarpoq Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuuse-risoqarfia assigisaalu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 23, 3. november 1994-imeersoq naapertorlugu § 5 aamma § 6 malillugit, Namminersorlutik Oqartussat 2014-imni ukiumut naatsorsuutaannik kukkunersiuineq.

Kukkunersiuineq manna tikillugu ingerlanneqarpoq Kukkunersiuinermi pitsasumik ileqqoqarnissaq malillugu, tassunga ilaallutik ukiumut naatsorsuutinik kukkunersiuineq kiisalu naatsorsuutinik saqqummiussinermut tunngatillugu inatsisinik malittarisassanillu ilaatigut malittarinninneq.

Tamatuma saniatigut Kukkunersiunermut Ataatsimiititaliaq aqutsisoqarfimmi kukkunersiuilluni misis-suinissamik aallartitsisinnaavoq.

Kukkunersiunermut Ataatsimiititaliaq isumaqatigiissuteqarfigaarput 2015-imii aallartittumik kukkunersiuineq aallartisarneqassasoq, Pisortat suliaannik kukkunersiuinermi ileqqussatut tunngavissanik aallaaveqarnerusoq, taamaaliornikkut pingarnertut aallaavagineqartarpuit pissutsit immikkut ittut suliffeqarfinni aningaasaliissutinik aqtsinermik suliaqartunut naleqqunnerusoq, aamma taakkunani siunertaanngilaq aningaasaliissutigineqartunik aningaasarsiornissamik pilersitsinissaq.

Kukkunersiusutut naalagaaffimmit akuerisaasutut pisussaaffigaarput nunat tamalaat akornanni kukkunersiusunut naalagaaffimmit akuersaasunut ileqqoreqqusaniq malinninnissarput. Nunat

tamalaat akornanni piumasaqaatit saniatigut INTOSAI-mik taaguutillit Nalagaaffiit Kukkunersorneqarnerannik sulinermi aamma malinnejartussaapput. Kukkunersiusunut naalagaaffimmit akuerisaasunut malitassat nalinginnaasut saniatigut siunissami sulintsinni aamma – periarfissaqarnitsigut sapinngisaq tamaat – Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat kukkunersorneqarnerannik Kukkunersiuinermermi pitsasumik ileqqoqarnissaq pillugu malitassat nalinginnaasut ingerlannejartalernissaat.

Ileqqorissaarnissamik siunertaqarluni oqaatigineqassaaq Nunatta Karsiatuk ukiumut naatsorsuutaanik uagut uppernarsaanerput suli ingerlannejqarmat inatsit atuttoq malillugu, Kukkunersiunermilli nalunaarusiami matumani nalunaarusiornitsinnut aamma maanna ilaammata inatsisiornermik malinnittussaaneq tunngavigalugu Kukkunersiuineq siammasissoq kiisalu ingerlatsinerup ataavartumik Kukkunersorneqartuarnera.

Kukkunersiuinermermik uppernarsaasarneq tulluarsarneqarumaarpoq 2018 aallarnerfigalugu, Missingersuusiortarnermut inatsisip nutaap akuersissutigineqarneratigut Pisortat suliaannik Kukkunersiunermi ileqqussarititaasut tamannalu Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat kommunillu ingerlataannik Kukkunersiusarnermut tunngaviussaq eqqunneqarpat.

Aamma ilangussaq 2-mi nassuaatigaarput Kukkunersiuinerup siunertaa, ingerlannejqarnera, annertussusia kiisalu Namminersorlutik Oqartussat uagullu akunnitsinni akisussaaffimmik immikkoortitsisimaneq.

4.1. Nalornissutaasinnaasunut tunngasut

Kukkunersiuineq pilersaarusrusiorneqarlunilu ingerlannejqartarpooq peqqissaartumik naliliineq aamma nakkutillineq tunngavigalugit, tassani pingarnerutinneqartarlutik ukiumut nalunaarusiami inissitsikkat, Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutinut nalunaarusiortarnermullu systemii kiisalu sulinermermi periutsit allat pingarutiltsigut kukkanlutorfiusinnaanerusut misissuiffingineqarnissaat.

Tamatulli naliliiffingineqartarpooq pilersaarusrusiornermi inatsisinik malittarisassanillu unioqqutitsiffiusinnaasut, naatsorsuusiornermut ilaasussat, tassunga ilanggullugit aningaasaliissutissatut nalunaarutigineqarsimasut malinnejqarsimanersut, Naalakkersuisut Inatsisartullu aalajangigaat allat, inatsisit maleruaqqusallu allat kiisalu isumaqtigisutperiutsillu atorneqartut nalinginnaasut.

Aammattaaq naliliiffingineqartarpooq naalakkersuinikkut aalajangiunneqarsimasut aningaasaqarneq eqqarsaatigalugu isumannaatusumik ingerlanerisa nalorninartorsiorfigineqarsinnaaneri.

Kukkunersiuineq pilersaarusrusiorneqarlunilu ingerlannejqartarpooq Namminersorlutik Oqartussat naalakkersuisoqarfii, aqtsisoqarfii suliffeqarfiaanilu nalornissutaasinnaasunik peqqissaartumik naliliineq tunngavigalugu, pingarnerutinneqartarluni ukumi naatsorsuutinut Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutinut nalunaarusiortarnermullu systemiisa ilaat kiisalu sulinermermi periutsit allat pingarutiltsigut kukkanlutorfiusinnaanerusut.

Tamatuma kingunerisaanik Kukkunersiuinerup annertunersaa immikkoortunut qitiusunut pulaarluni ingerlannejqartarpooq, taakkuusarpullu Namminersorlutik Oqartussat immikkoortortaat akimorlugit ar-lalitsigut sullissusuut, tassunga ilanggullugit ASA (Naatsorsuutit) aamma ASA (Akissarsiat), Akiler-aartarnermut Aqtsisoqarfik Digitaliseriinermullu Aqtsisoqarfik. Taakkua saniatigut aallaaviatigut naalakkersuisoqarfii tamarmik ukiut tamaasa pulaarneqartarpooq, taamalu immikkoortortaqarfii Namminersorlutik Oqartussat ataaniittut ingerlatsinermeri naatsorsuutinik Kukkunersiuukkanik tunniussisus-saatitaasut (suliamik ilinniarfiit suliffeqarfiaillu imminnut aquttut) aamma ukiut tamaasa pulaarneqartarpooq.

Immikkoortortat allat tulleriaarineq malillugu pulaarneqartarpooq tamannalu aaqqissuunneqartarpooq Namminersorlutik Oqartussat Kukkunersiusarfiat ataqtigisaareqatigalugu.

Kukkunersiuineq ingerlannejqarneq ajorpoq ilangussanik nuussanillu tamanik misissuilluni, ingerlannejqartarlunilu misiligutinik tigusisarluni uppernarsaatinik misissuunikkut imaluunniit allat iliorluni

naatsorsuuserineq uppernarsarneqartarluni ukiumullu naatsorsuutit eqqortumik suliaasimanersut paasiniarneqartarluni. Tassunga atatillugu illup iluani nakkutilliissutit ukiumut naatsorsuutinik kukkunersiuinermut atatillugu pisariaqarsorigaangatsigu misissuiffigisarpagut.

Taamatulli inatsisiliornermut tulluartumik kukkunersiuineq ingerlattarparput aqutsinermillu kukkuner-siuisarluta tulleriaarinissamut pilersaerut malillugu taamalu ukiut arlallit ingerlaneranni immikkoortut pingaarutillit kukkunersiorneqartarput, ukiut tamakkianngikkaluarlugit.

Ingerlatsinermi inatsisit aamma malittarisassat aamma atortussanut inatsisit malittarisassallu Inatsi-sinik misissueqqissaarluni kukkunersiorneqarnerat ingerlanneqartapoq, kukkunersiuinermi ilit-sersuutit atuuttut naapertorlugit taamaattoq ingerlatsinermik kukkunersiuilluni misissuinerit angisuut ilaattut.

5. Aningaasaqarnermik kukkunersiuineq

5.1. Nakkutilliinermik ingerlatsineq

Ukiut siuliini pisartut assigalugit kukkunersiuinermik ingerlatsinitsinni namminersorlutik oqartussani nakkutilliinermik ingerlatsineq immikkut sammisimavarput, aamma nakkutilliinermik ingerlatsinerup pitsaasup qanoq ilusilersorneqarsimanera qanorlu atuutsinneqarnera.

Ataani ilutsimi namminersorlutik oqartussani nakkutilliinermik ingerlatsinerup ilutsikkut takussutissia-rineqarnera ersersinneqarpooq, suliassaqarfuit qorsummik qalipaatillit tassaallutik ukiumut naatsor-suutit kukkunersorneqarneranni immikkut isiginiarneqarsimasut ersersinneqarnerat.

Nakkutilliissutit Pisortanit sallitutat	Nalornissutaasin-naasunik nalililineq	Sul. nakkutilliineq Nakk. pingernerit Ingerlasunik nakkutilliineq	Paassisstissiineq & attaveqaqtigii-neq	Alapernaarsuineq
Naatsorsuutinut ilitsersuutit Nanuaraq	Nalornissutaasin-naasunik paasiningaaeq	Naats. Qaammatikkua- taartt Sulianik pisortat nakkutilliineri Peqquserluttulior- nerit	Naats.ilitsersuutit Naats. aalangersakkat Sul. Periusinut attuunut najogquatasat (ERP-systemi nutaaq)	Nakkutilliinermi alapernaarsui- nermut systemi

Kukkunersiuinermi naliliiffigineqartarpoq suliffeqarfipup nalunaarutiginninnissamut aaqqissuussai, su-leriaatsit atugai aamma suliffeqarfimmi namminermi nakkutilliissutit illersorneqarsinnaasumik inger-lanerat. Taamaaliornermi anguniarneqartarpoq naatsorsuutinik saqqummiussinermut tunngavissa-nik eqqortunik, uppennassusilinnik aamma naatsorsuutinut inissitsiterinerit piffissaq eqqorlugu na-unaarsorneqarnerannik ingerlatsisoqartarnerata nakkutilliiffigineqarnerat.

5.1.1. Ajunaarutaasinnaasunik aqutsineq

Namminersorlutik oqartussat nammineerluni nakkutilliinernik ingerlatsinera nukitorsarneqarsin-naavoq ajunaarutaasinnaasunik ilisimasaqarnerulluni aaqqissuussaanerusumillu taakkuninnga ujartuisarnikkut, soorlu piaaraluni piaarinaatsoornikkulluunniit kukkunernik - kisalu ajunaarutaasin-naasut tamakkua naapigiarniarlugit nakkutilleeriaatsinik pisariaqartunik ilusilersuinikkut – aamma minnerunngitsumik taakkuninnga malitseqartitsinermik nukittorsaasoqarneratigut, ilumut nakkutilli-inermik suliat taakkua ima annertutigisumik imartutigisumillu ilusilerneqarnermissut ingerlanneqart-arnerat pillugit.

5.1.2. Peqquserlunnerit pillugit pisortanik oqaloqateqartarnerit

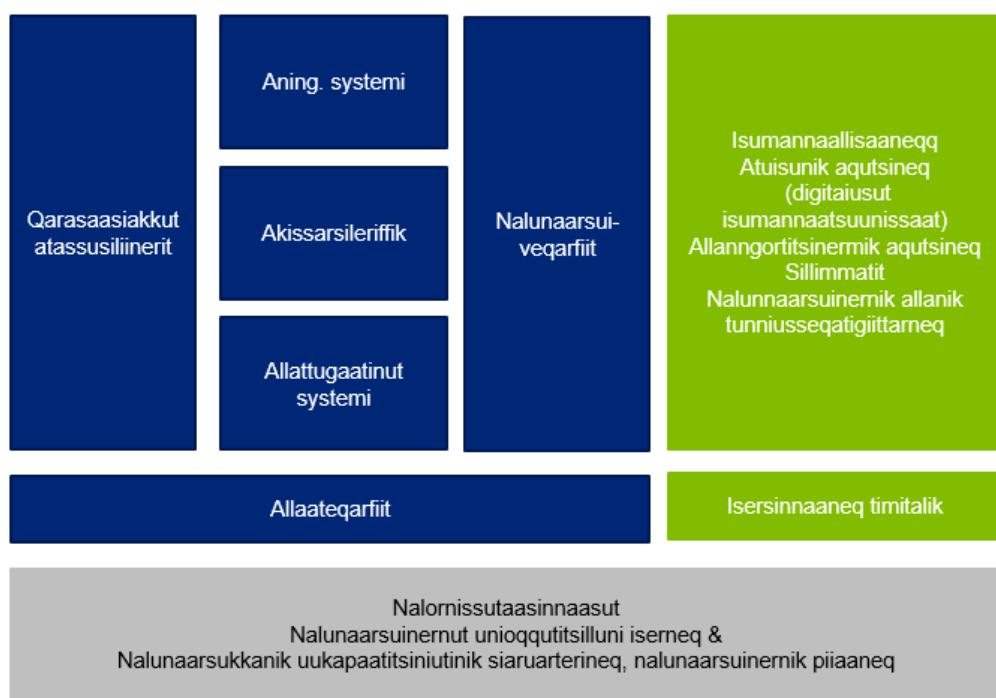
Kukkunersiuinermik pilersaarusrornermut atatillugu Aningaasaqarnermut Sulisoqarnerullu Aqutsisoqarfimmi pisortanut peqquserluttoqarsinnaaneranut aarlerinaatinut tunngasut apeqqutigaagut.

Pisortat ilisimatippaatigut naliliinertik naapertorlugu peqquserlussinnaanermik pissuteqartunik naloninartuusinnaasunik immikkut maluginiagaqarsimanatik aamma Namminersorlutillu Oqartussat nakkutilliinerat ingerlalluartoq, taamalu ukiumut naatsorsuutini pingaarutiltsigut kukkusumik paasisutissiinnaaneq misissorneqarsimasoq, tassunga ilanngullugit kukkusumik paasissutissiinerit peqquserlunnermit pissuteqartut. Pisortat aammattaaq ilisimatissutigaat peqquserlussimanermik imaluunniit pingaarutiltsigut peqquserluttoqarsimaneranik pasitsaassinerik pissuteqartumik misissuinernik ingerlatsisoqanngitsoq.

Isumaliutigisariaqarpoq nalornissutaasinnaasunik misissuisarnerup sukumiinerusumik pisalernissaa taamaaliornikkut nalornissutaasinnaasut aaqqissuussamik peqqissaartumillu misissuiffigineqarsinnaangoqquullugit. Taamaaliornikkut upternarsaatinik pitsaanerusunik pissarsisoqarsinnaavoq, pisortat naliliinerannut ikorfartuutaasinnaasunik.

Oqaatigissavarput kukkunersiuinitsinni ukiumut nalunaarusiami kukkunernik peqquserlussimanermik pissuteqartunik paasisaqarsimangginnatta.

5.2. IT-mik atuineq IT-millu nakutilliineq nalingin-naasoq

Immikkoortut qorsummik qalipaatillit tassaapput kukkunersiuinermi immikkut sammineqarsimasut.

2016-imi malinnaatitsilluta suliaraagut Namminersorlutik Oqartussat IT-mik atuinerannik kiisalu IT-mik nakkutilliissutaasa nalinginnaasut ikiorserneqarnissaannik inassutigineqartut kukkunersiuinermi oqaaseqaateqarfigineqarnerisa kingunerannik qanoq ikiorserneqarsimanagerat.

2016-imi kukkunersiuinerput tunuliaqtaralugu naliliivugut, suliassaqarfinni ataasiakkaani IT-mik nakkutilliissutit nalinginnaasut ilusilorsorneqarnerat aamma atuutsinneqarnerat suli pitsangorsarneqarnerunissaannut periarfissaqartoq.

Sanngiiffiit ilaatigut kingunerisarpaat inuit amerlavallaartut systeminut nalunaarsuutinullu pingaarutilinnut isersinnaatitaaneri, tassunga ilanggullugit pisiniarsinnaanernut, akissarsianut naatsorsuuserinermullu systemit – kiisalu kingorna nakkutilliisunit malugineqaratik taakkuninnga iluarsiisinnaanerit.

Taamaattumik makkuninnga pingaarutilinnik inassuteqassaagut:

1. Namminersorlutik Oqartussani IT-qarnerup iluani nalornissutaasinnaasut pillugit pingarnerusutigut pisortanillu akuerineqarsimasussamik suliaqartoqartariaqarpoq pisortat kissaatigisaattut IT-qarnerup isumannaatsuunissaata aalajangersarneqarnissaanik si-unertaqarluni, IT-qarnerup iluani nalornissutaasinnaasut misissuiffigineqarnerat tunuliaqtaralugu it-mik isumannaallisaanermut politikki isummerfigineqaqqittariaqarpoq pisortanillu akuerineqarluni
2. Pilfersitsinermi, allangortitsinermi aamma atorunnaarsitsinermi atuisunut pisinnaatitsissutit uppernarsaataat
3. Isernissamut akuersissutit isumannaatsuunissaat XAL-mi MRAkissarsianilu pitsangorsartariaqarput
4. IRIS-imi MRAkissarsiani e-Akileraarutinilu ataatsimoortumik atuisinnaatitaanermik atuineq killilertariaqarpoq
5. XAL-mik, IRIS-mik, MRAkissarsianik aamma e-Akileraarutinik ineriertitsisut sulianut isersinnaatitaannginnerat isumannaallisartariaqarpoq. Tamanna ajornarpat isersinnaaneq nakkutigineqalertariaqarpoq.
6. IT-mik kiffartuussinermik pisortorfut uppernarsaallutik atsiornerat pissarsiarineqassaaq
7. Aningaaserivinnut nuussinermi filit akiliinermut atorneqartartut parnaarsaataat atorneqaler-tariaqarpoq
8. IRIS, MR-akissarsiat, E-akileraarutit kiisalu Sulinal suliamik ingerlatsinerisa nakkutilliissutaannik pilersitsisoqartariaqarpoq
9. Atuisunut aaqqissuussat allangortinnesi tamat misileraqqaarlugit atuutsinneqalertariaqarput.

Innersuutit imannak itisilerneqarsinnaapput:

Ad) 2

Atuisut pisinnaatitsissutaannik pilersitsinermut aamma allangortitsinermut ingerlatseriaatsinik peqarpoq, taakkuali pillugit naammaginartumik uppernarsaatinik pissarsinissaq periarfissaqarsimanngilaq.

Ilisimatinneqarsimavugut, qaammatit pingasukkuutaarlugit atuisut pisinnaatitsissutaasa naliliiffiqeqaqqittarnerat kaammattuutaasartoq atuisut suliunnaartut pisinnaatitsissutaasa atorunnaarsinnejarnissaat pillugit. Taamaattoq paasivarput pisinnaatitsissutit tunniussat pillugit piffissakuutaartumik nalileeqqinermik suliffeqarfimmi suliassaqarfinni tamaginni ingerlatsisoqartanngitsoq.

Ilanggullugu pisinnaatitsissutit imminnut aporaattut kisisisitigut aaqqissuussamik saqqummersinne-qanngillat. Kiisalu MR Akissarsiani suliat immikkortinnissaat pillugu aalajangiisoqarsimagan, soorlu MR Akissarsiani admin-itut atuisut tamakkiisumik pisinnaatitsissutilit amerlassusiat gaffasissok.

Atuisunik atorunnaarsitsinerit uppernarsaataanik pissarsinissaq ajornarsimavoq, soorlu atuisunik atorunnaarsitsinerit akuttunngitsumik sulisunut akisussaasunut ingerlateqqinnejarniq ajortut.

Taamalu kukkunersiuinitssinni paasivarput, atuisunik suli isissutissanik peqartoqartoq naak atorfeqarunnaarsimareeraluarlutik.

Ad) 3

Atuisut qarasaasianut iserlutik iliuutsinik akuersissutinik pigisaqarfingisaminnik iliuuseqariartarnerat pillugu piumasaqaateqanngilaq, taakkununnga ilanngullugit systeminut pisinnaatitsissutaateqaratik iserniartunut.

Aamma ilisimatinneqarpugut nakkutilliinermik pilersitsisoqarsimanngitsoq qulakkeerniarlugu, suiliassaqaqfinnutt aalajangersimasunut immikkut ittumik isissutit piumasaqaatit atuutsinneqarneran-nut tunngasutigut, aamma isernerit pineqartut piffissakkutaartumik misissuiffigineqarneq ajortut, taamatullu taakkua pissutigalugu kalerrisaarutit.

Ad 4 & 5)

Namminersorlutik oqartussat pisiortorfigisaasa (taakkununnga ilanngullugit inerisaanermik sulia-qartut) MR-Akissarsiat, XAL, IRIS aamma E-Skat killeqanngitsumik nakkutigineqaratillu iserfigisin-naavaat. Taakkua saniatigut iserneq ataatsimut atuisut ilisarnaataat ‘kimikadmin’ kiisalu ‘System’ atorlugit ingerlanneqartarpooq, taakkununngalu taartaasumik nakkutilliinermik ingerlatsisoqanngilaq, naak Akileraartarnermik Aqtsisoqarfik piffissakkutaartumik Kimiklt aqqutigalugu pilersitsinermik suiliassaqaqfimmik misissuisaraluartoq, uppermarsarniarlugu suiliassaqaqfimmii isersimasartut pisari-aqartitsineq akuersissutitalik tunngavigalugu.

Ilisimatinneqarpugut isersinnaanerit taamaattut pisariaqartut ikuunnermut, kukkunernik aaqqiiner-mut aallartitseqqinnermut il.il. tunngassuteqarmata.

Taamaakkaluartoq uagut suli innersuutigaarput AD aamma MRAkissarsiani allaffisornermik si-unertaqarluni isissutissatut tunniussat torersaasiffigineqarnissaat, aamma isissutissat tamarmik (aamma avataanit siunnersortit isissutaataat) pisortatigoortumik akuerineqarsimasuusariaqartut aamma uppermarsaaateqarlutik.

Ad 6)

Ukiut siuliini pisartut assigalugit kingumut namminersorlutik oqartussat IT-mik pisiortorfianit uppermarsammik pissarsinngilagut, IT-mik nakkutilliinerit nalinginnaasut pillugit.

IT-mik kukkunersiuinermik ingerlatsinermi taassuma immikkut pingaaruteqarnera nalilerparput, innersuussutigissallugulu namminersorlutik oqartussat ukiut tamaasa uppermarsammik taamaattumik pissarsiniartarnissaa.

Ad 7)

DcR-imi sulisut tamarmik drevi ataatsimoorussaq iserfigisinnaavaat, tassani akiliinissamut aaqqis-suussaq XAL nammineerluni aningaaserivimmut aaqqissuussamut nuunneqartartoq inissismavoq. Taamaaliornikkut filip atornerlunneqarsinnaanera aarlerinaateqarpoq taassuma aningaaserivimmut aaqqissuussamut atuaalernera sioqqullugu.

Innersuussutigaarput taassuma ergerluni aaqqinnejqarnissaa.

Ad 8)

Aaqqissuussani taaneqartuni suliat ingerlarngi nakkutigineqanngillat, tamatumma nassataanik kuk-kusumik amigartumilluunniit suliat pineqartut ingerlanneqarsinaapput.

5.3. Ukiut naatsorsuutit

5.3.1. Ukiut naatsorsuutit – naatsorsuusereriaaseq atorneqartoq

Namminersorlutik Oqartussat ukiumut naatsorsuutaat suliarineqartarpuit aningaaasartuutini pingaarenusunut naatsorsuuserinermi tunngavissat atorlugit.

Tamanna isumaqarpoq isertitat akiligassallu aallaaviatigut ukiumut naatsorsuusioriusumut tunngasuussasut, tassani takuneqarsinnaasussaallutik isertitat akiligassalluunniit tunniunneqartut tassunga tunngasuuneri (pissarsiassaqaartitaanermut tunngavissaq).

Tunngavissarli pingaerneq immikkoortuni ataasiakkaani, soorlu akileraarutinit isertitani akitsuutinilu atorneqarneq ajorpoq (akileraarutissatut nalunaarutigineqartartut akileraarutinut tunngasut suliarineqarnerisa inerneranni iluariissuteqarfiusarput) kiisalu piumasaqaatini annertuuni killiffippiamik naatsorsuineremi kisinneqarsinnaanngitsuni (inissikkallakkani).

Suliffeqarfinni namminersortitani (suliamik ilinniarfinni) tamakku suliassaqaarfinnut tapiissutitut (aningaaasartuutitut) Aningaaasanut Inatsimmut kontomi takuneqarsinnaasarpuit Aningaaasanullu Inatsisip kontiini allani isertitatut takuneqarsinnaasarlutik. Aningaaasartuutit isertitallu Ingerlatsinermi aningaaasaliissutiniittarput. Taakku peerneqarneq ajorput taamalu Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutaanni ataatsimoortuni aningaaasartuuteqarneruffiusutut isertitaqarneruffiusutullu takutitsisarput, naak piivusoq taamaanngikkaluartoq.

Aningaaasanut inatsimmi kontini arlalinni (pingaartumik suliamik ilinniarfinnut tunngatillugu) nuussinissamut periarfissaqarpoq, taakkuninngalu aqtsineq pisarpoq sinneqartoortit/amigartoortillu ilin-niariit naatsorsuutaanni ilanngulligit. Taamaaliornikkut Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutaat tamakkiisut sunnigaasarput, naak ukumi naatsorsuusioriusumi pineqartumi isertitat/aningaaasartuutit piunngikkaluartut.

Isumannaallisaalluni naatsorsuutit imatut sanarfineqarsimapput suliffeqarfiit imminnut aquttut taamaallaat aningaaasaliissutinit akiligassat akilerallakkalluunniit atorlugit akilersuisinneqartarlutik – soorlu selskabinet Namminersorlutik Oqartussanit pigisanut atuuttut assipajaavi atorlugit.

Namminersorlutik Oqartussat ukiumut naatsorsuutaanni angusat marluk takuneqarsinnaapput:

- **DAU-mi angusat** – isertitat, ingerlatsinermi aningaaasartuutit, sanaartornermi aningaaasartuutit taarsigassarsisitsisarnermilu illuartitat katinneri. DAU-mi angusat siunertaraat isertitatigut aningaaasartuutitigullu aningaaasaliissutinut sinaakkutissanik qulakkeerinninnissaq kiisalu taarsigassarsisitsisarnermut tunngatillugu akiligassat isertut anisullu.
- **DA-mi angusat** – tassaapput DAU-mi angusat iluarsartuunneqareereneranni inernerusoq taarsigassarsisitsisarnermilu toqqakkani illuartitat (utertitsineq pereeraangat). *Taarsigassarsine-rup suunera najoqquataasarpooq DAU-mi angusani iluarsartuussinermut taanna DA-mi angusa-nut ingerlateqqinnejqassappat ingerlateqqinnejqassanngippalluunniit. Naliliineq pisarpoq taarsigassarsiap erniaqarnera aalajangiisuutilugu aammalu taarsigassarsianik utertitsinissap naatsorsuutigineqarsinnaanera, assersuutigalugu atuisut akiliutaasigut akilersuisitsinikkut (assersuutigalugu imermik nukissiorfeqarnermi.)*

Inassutigissavarput nuussinermut malittarisassat isummannaallisaanermilu tunngavissat aammalu angusani oqariartaatsit assigiinngitsut naatsorsuuserinermi atorneqartumi pitsaaneruseumik allaase-rineqassasut, taamaalilluni naatsorsuutinik atuartussap kissaatigissappagu paasinarsaaffiusumik.

Ilanngullugu inassutigissavarput inissitsikkat sorliit DA-mi angusani aaqqinneqassanersoq erseqqinerusumik paasissutissinneqartarnisaat.

Tamatuttaaq inassutigissallutigu, inissitsikkat sorliit siunissami nammineq aningaasaatit aqqutigalugit inissinneqartassanersut erseqqissaatigineqarnissaat – taakkununnga ilanngullugu ukiunut siuliinut tunngasut aaqqissornissaannut erseqqissaatit.

Aammattaaq misissorparput ukiumut naatsorsuutit naatsorsuusiornermut ileqqut allassimasut malilugit suliaanersut tamannalu oqaaseqaateqarnissamut tunngavissiinngilaq.

5.3.2. Akileraarutit akitsuutillu, 2.319 mio.kr.

Akileraarutinit isertitat akitsuutillu Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmit aqunneqarput.

Immikkoortut qorsummik qalipaatillit tassaapput kukkunersiuinermi immikkut sammineqartut.

Misissuiffigaarput aningaasanut systemip E-akileraarutillu akornanni nikinganersiuisoqarsimanersoq taamalu aamma piniarsimallutigit Akileraartarnermut Aqutsisoqarfip akileraarutinik piffissalersuisimaranit nalunaarusiat Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuuserinermi tunngavissaat malilugit suliaasimanersut.

Sulisitsisut ukiuni kingullerni digitalimik nalunaarusiorsinnaalersimanerisa kingunerannik akileraarutinik nalunaarsuisarneq sukkatsissimavoq, taamalu akileraarutinit isertitat ukiumut akileraarfiusussamut tunngasut nalunaarsorneqarsinnaanngorsimallutik.

Pissuserissaarnissaq eqqarsaatigalugu oqaatigineqassaaq kukkunersiuinermi akileraarusiineq immini ilanngunneqarsimanngimmat.

Akitsuutinut tunngatillugu misissorparput akitsuutinit akiligassiissutigineqarsimasut aalajangersimamik akuttussusilersugaallutik ukiumut naatsorsuusiorfiusumut isertitatut eqqortumik inissitsiterneqarsimanersut.

5.3.3. Akissarsiat pensionisiallu, 1.744 mio.kr.

Akissarsialerinerup annertunersaa ASA-mit (Akissarsiat) suliarineqartarpooq.

Immikkoortut qorsummik qalipaatillit tassaapput kukkunersiuinermi immikkut sammineqartut.

5.3.3.1. Akissarsiat ilanngaatitaqanngitsut allattorsimaffiat

Qitiusoqarfuiup avataani immikkoortortat tikittarlugit akissarsiat ilanngaatitaqanngitsut allattorsimaffianik tigusisarluta nakkutilliinermik ingerlatsivugut. Nakkutilliinerup pingaarutillip taassuma qulakkiissaavaa akissarsianik kukkusunik tunniussisoqartarnera. Akissarsiat ilanngaatitaqanngitsut allattorsimaffianik misissuineq assigiinngisitaartumik peqqissaarussineq aallaavigalugu ingerlanneqartarpooq, aamma innersuutigaarput, nakkutilliinerup taassuma pingaaruteqassusia pillugu immikkoortut ataasiakkaanut erseqqissaatigineqassasoq.

Immikkoortortat qaammatit tamaasa akissarsiat ilanngaatitaqanngitsut allattorsimaffianik ASA-mut akuerineqartussanik nassiussisussaapput. Ingerlaavartumik kukkunersiuinermik ingerlatsinitsinni paasivarput, tamanna tamatigut ingerlanneqartannngitsoq, soorlu nukingisaarinermik ingerlatseriaaseqartoqanngitsoq immikkoortortanit akissutinik tigusisoqarsimmaneranut qulakeerutaasunik. Innersuutigaarput ingerlatseriaatsinik taamaattunik pilersitsisoqarnissaa.

Ukiup naanerani suliamut atatillugu aningaasaqarnernut systemip, akissarsialerinermut systemip Akleraarternermullu Aqutsisoqarfimmumt nalunaarusiortarnerup akornanni nikinganersiuisoqarsimmanersoq misissorparput.

2016-imik ukiumut naatsorsuutit suliarinerannut atatillugu akissarsiat tamakkiisut akissarsialeriffik aqqutigalugu tunniunneqarsimasut kiisalu akissarsiat Sulinal aqqutigalugu Akleraarternermut Aqutsisoqarfimmumt nalunaarutigineqarsimasut akornanni nikinganersiuisoqarsimavooq aamma

akissarsiat aningaasaqarnermut systemimut naatsorsuuserinermi ilanngunneqarsimasut ukiumut naatsorsuutinut ilaasut ilanggullugit. Kisianni Sulinal aamma XAL-ip akornanniunngitsqoq.

Akissarsiat nalunaarsorneqarsimasut ingerlaavartumik naligiissaarneqarnerat nakkutilliinertut pingaarutilittut isigineqarpoq, akissarsialerinermik suliassaqarfimmik kukkunerusinnaasunik paasiniaanermi. Tassunga tunngasumik ukiumut ataasiarluni naligiissaarineq ingerlanneqartarpooq.

Piffissami matumanii nakkutilliineq ukiumut ataasiarluni pisarpoq. Nakkutilliinerup pitsaassusia nukittorsarumallugu aamma naligiissitsinermik suliaq oqilisarumallugu, naligiissitsinermik sulineq qaammatikkuutaartumik ingerlanneqartariaqaraluarpoq.

Taamaaliornikkut kukkuniusinnaasut aamma amigaatit siusinnerusukkut paasineqartassapput – aamma naligiissitsinermik suliamik ingerlatsineq annerusumik sungiunneqassagaluarpoq.

Taassuma saniatigut naligiissitsinermik sulineq Sulinal aamma XAL-ip akornanni naligiissitsineq ingerlanneqartassagaluarluni.

5.3.4. Nioqutissanik kiffartuussinernillu pisineq, 1.392 mio.kr.

Immikkoortut qorsummik qalipaatillit tassaapput kukkunersiuinermi immikkut sammineqartut.

5.3.4.1. Piffissalersuineq

Ukiup naaneranut suliaqarnermut tunngatillugu nakkutilliivigaarput, aningaasartuutit tamarmik ukiumi aningaasartuutaaffigisaminni nalunaarsorneqarsimanerat.

Nakkutilliinermi paasineqarpoq aningaasartuutit ilaat eqqortumik piffissalersugaasimangitsut. Taak-kununnga ilanngullugit akiligassanik akileeqqusissutit katillugit 7,5 mio. kr.-inik nalillit 2017-imi nalunaarsorneqarsimasut taamaattoq 2016-imut tunngassuteqarlutik.

Taamaattoq taakkua annertussusiat naatsorsuutit katinnerisa eqqortuunerannut sunniuteqanngillat.

5.3.5. Aningaaserivimmiiittut aningaasallu tigoriaannaat, 559 mio.kr.

Aningaaserivinni uninngasuutit qitiusut ataavartumik nikinganersiorneqartarput (kontit nuussinernik amerlasuunik peqarfiusut uninngasuutillu annertuut).

Taamaattoq tassunga atatillugu ukiut siuliini pissutsinik assingusunik naammattuugaqarpugut, aningaaserivimmii kontit minnerusut arlaqartut, pingaartumik suliffeqarfinnit suli nammineq akisussaaffigineqartunit ukiup ingerlanerani naligiissaariffiusimannngitsut. Tassunga ilanggullugu akligassallit aningaaserivimmii kontoat naammattumik naligiissaarinermik ingerlatsiffiuneq ajorpoq, tassani inis-sitsikkat tamarmik assigiissaarneqartaratik, uagut paasissutissatut pissarsiarisavut naapertorlugit ilanggussat amerlasuut ataatsikkut akilersorneqartarerat pissaalluni. Innersuutigaarput taassuma siunissami pingartinneqarnissaa, taamaaliornikkut naligiissaarineq tamakkiisoq qulakkeerneqarta-leqquillugu.

Kukkunersiuinermut atatillugu paasineqarpoq inissitsikkat arlallit pisoqaanerusut suli ammasuusut, suli naliliiffigineqarsimannngitsut.

Uagut paasinnittaaserput naapertorlugu immikkoortortat ataasiakkaat ingerlaavartumik inissitsikkani taamaattunik aaqqiissuteqarnissaminnut akisussaasuuusut, tamannali ingerlanneqartarani taamatullu qitiusoqarfimmit tamanna iliuuseqarfingineqartangitsoq. Uagut paasinnittaaserput naapertorlugu pineqarput inissitsikkat immikkoortut marluk akornanniittut, taakkuninnga aaqqiinissamut akisussaanerup isumaqatigiinngissutaanera pillugu.

Ukiut siuliinut assingusumik suliffeqarfinni ataasiakkaani aningaasanik tigoriaannarnik amigartunik aamma/imaluunniit annertuunik peqartoq tamatumalu ilimanarsisippaa, aningaasat tigoriaannaat ataavartumik nikingarnersiorneqartarsimannngisut kiisalu Nammineq Kukkunersiuusut nakkutilliisus-satut naligiissaakkanik pissarsiaminnik misissueqqissaartarsimannngitsut.

Aningaasanik tigoriaannarnik ataavartumik naligiissaarisarneq nammineq nakkutilliinermut pingaaruteqartuummat inassutigissavarput siunissami aningaaserivinni uninngasuutit karsimiittunillu naatsorsiuerit ataavarmik misissorluarneqartarnissaat anguniarlugu sulinutinik aallartitsisoqassasoq.

5.3.6. Ingerlatsivinnut taarsigassarsiissutit, 2061 mio. kr.

Ingerlatsivinnut taarsigassarsiissutit (ingerlatsiviit namminneq ingerlatinneqartut aamma ingerlatsiviit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut) naligiissinneqarnerannik ingerlatsisimaneq nak-kutilliivigaarput.

2015-imi ukiumut naatsorsuutit naammassineqarnerannut atatillugu ASA-mut malugeqquarput Sa-naartornermut Iluarsartuussinermullu aningaasaateqarfik naapertorlugu akiitsut sivisuumik akilersu-gassat atorneqarsinnaasut aamma akiitsut sivisuumik akilersukkat assigiinngissutaat.

ASA tamatuminnga paasiniaanermik ingerlatsivoq tamatumalu kingorna naliliilluni, Nukissiorfiit aningaasanik atorniarlutik sanaartugassatut ingerlataanni ukiuni arlalinni annikinnerusumik atukkat inissitsitereranni amigaateqartoqatoq.

Aaqqiineq amigaataasoq DAU-mi sunniuteqannginngilaq – taamaaliornikkut politikerit atuutsitsiler-nissaannut periarfissanut, naatsorsuutinili inissitsikkani "Sanaartukkanut aninngaasaliissutit"

aamma "Taarsigassarsiat illuartitat" kukkaneqarnerannik nassataqarlutik angusat suussusiisa im-mikkoortiterneqarneranni.

Attartortitsinerit taamaattut DA-mi angusani aaqqinnejqartarmat tamanna nalunaarsuinerni kukkunerik nassataqarsimavoq, ukiuni arlalinni assigiinngisitaartumik annertussuseqartumik.

Kukkuneq inissitsereriaatsinit suliassaqarfimmi tassani pilersinneqarsimasunik katitigaqaqisunik aal-laaveqarpoq kiisalu suliassaqarfimmi tassani naammangitsumik naligiissitsinermik inger-latsisarneq pissutaalluni.

Naatsorsuutigineqarpoq ingerlaavartumik naligiissitsisarneq kiisalu ERP-mik aqutsissut nutaaq atuutsilerneranut atatillugu kontomut pilersaarutip nutaap eqqunneqarneratigut, kukkanerit taamaattut siunissami pitsaaliorneqarnissaat.

Ukiut siuliinut atatillugu aaqqiinerit (133 mio.kr.-it miss.) ingerlanneqarput Namminersorlutik Oqartussat nammeneq aningaasaatai aqqutigalugit, taamaattoq 2016-imut tunngasut inissitsikkat (10 mio.kr.-it miss.) angusanik nalunaarsuineq aqqutigalugu ingerlanneqarnerutik.

5.3.7. Ineqarnermut tapiissutitut taarsigassarsiat, 746 mio.kr.

Taarsigassarsiat Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuusiornermut tunngavissai malillugit naatsorsorneqarsimallutillu nalmikkut aalajangersaaffigineqarsimanersut misissorpagut. Tamatuma saniatigut misilututik tigusisarluta taarsigassarsisitsinermut uppernarsaatit pigineqartut pis-sarsiaryluggu misissuiffigaagut.

Aningaasanut inatsimmi konto 89.72.12.-p oqaaseqaatitai malillugit Namminersorlutik Oqartussat taarsigassarsisitsisinhaapput erniaqanngitsunik naafferartumillu taarsersugassaanngitsunik - pingaarerusumik – Illuat A/S-imut. Aatsaallit akiitoqarnermut allakkiap naammassillugu suliarineqarnerani aalajangersarneqartarpooq taarsigassarsiat erniaqanngitsumik naafferaartumillu taarsersugassaanngitsumik taarsigassarsinermi piumasaqaatinik naammassinninersoq.

Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuuserinermi tunngavissai malillugit taarsigassarsiat taamaattut nalingi tagginneqartussaapput 0 kr.-nut. Taarsigassarsianik ukiup ingerlanerani naligiissaarisarneq naammattumik suliarineqarneq ajorpoq. Taarsigassarsisitsarnermi ataavartumik naligiissaari-nermik suliaqartanginnejq nammineq nakkutilliinermi amigaatitut pingaarutilittut isigaarput.

Ukiut siuliini malitseqartitsisimanginnerup amigaataanerata kinguneranik, taarsigassarsiat erniaqanngitsumik aamma naafferartumik taarsersugassaanngitsutut imaluunnit ernalimmik naafferartumillu akilersugassat, ukiup naanerani taarsigassarsiat erniaat aamma naafferartumik akilersugassaanngitsut nalingisa nalimmassaaffigineqarnerat ingerlanneqarsimavoq, kiisalu INI-mi taarsigassarsiat katillugit 18 mio. kr.-iusut.

Nalinginik iluarsaaqqinnerit naatsorsuutinik suliaqarnermi 18 mio. kr.-inik annaasaqaateqarnermik kinguneqarput taakkualu oqimaaqtigissitsinermut kontomi toqqaannartumik naatsorsuuserinermi ilangunneqarnerutik. Taarsigassarsiatut tunniussat toqqaannartumik DAU-mi angusanut sunni-uteqartarmata.

Inassutigissavarput ukiup ingerlanerani tamanna qanumut malinnaaffigineqartassasoq, taa-maaliornikkut naatsorsuutinik suliaqarnermut atatillugu iluarsiisarnerit siunissami pinngitsoortinne-qarsinnaaniassammata.

5.3.8. Pissarsiassat allat, 1.281 mio.kr.

Namminersorlutik Oqartussat nammeneq maleruaqqusai sulinermilu periutsit atortitai malillugit pis-sarsiassat qaammatinik arfinilinnit pisoqaanerusut nalikillinerneqartartussaapput Akileraartarnermut

Aqutsisoqarfiullu akiliisitsiniartfianut tunniunneqartartussaallutik, taamalu naatsorsuusiornermut ilitsersuummi malittarisassat malillugit akiliutit akiliisitsiniartfimmut tuttartussaallutik.

Akiitsullit qitiusoqarfimmit isumagineqartut misissuiffigineqarnerannik ingerlatsinitsinni kukkunersiuinitsinni paasivarput, akiitsut arlallit qaammatit arfinillit qaangerlugit pisoqaavallaartut, taamaakkaluartoq akiliisitsiniarnerermik ingerlatsiffigineqarsimanngitsut aamma nalikilliliivigineqarsimanngitsut naak suliffeqarfimmi malittarisassat taamaakkaluartut.

Aningaasat nalingi nalikilliliivigineqarsimanngikkaangata immikkoortortani ataasiakkaani aningaasaliissutaasimasut eqquutinniarneri ajornarsinnaasarpooq naapertuutinngitsumik nikingasoornermk kinguneqartarmat, soorlu akiliisitsiniartarnermut nuussinerit amigaataagaangata akiligassat suliarineqanngitsoorsinnaanerat pisarluni taamaattumillu pisoqaavallaalersinnaallutik.

Kukkunersiuinermik ingerlatsinitsinni atortussanik saqqummiussiffigineqanngilagut pissanik attassinarnermut tunngassuteqartunik, kiisalu nalit nalikillisinneqarnerannut tunngassuteqartumik, taamaattumik innersuussutigissavarput akiliisitsiniarnermut ingerlatseqqinnissamut suleriaatsit malineqartarnissaat inassutigissavarput.

5.3.9. Akiitsut piffissaq sivikitsoq akilersugassat, 1.134 mio.kr.

5.3.9.1. Akiitsullit

2016-imi ukiumoortumik nalunaarusiamik saqqummiussinermut atatillugu kukkunersiuinermi paaivarput akiitsullit pillugit naligiissaarineq pisariaqartoq ingerlanneqarneq ajortoq.

Suliassaqarfimmik ingerlatsineq ukiup ingerlanerani nukitorsarneqarsimavoq, taamaattoq uagut ukiup ingerlanerani kukkunersiuinermik ingerlatsisarnitsinni kiisalu naatsorsuutit ukiumut naammasineqarneranik ingerlatsinermi takuneqarsinnaavoq naligiissaarinerit kissaatigineqartutut ingerlanneqartanngitsut, taamatullu naligiissaarinermk ingerlatsiffiusut amerlavallaat sulianik ammaannartunik ilaqtartut, taamaattumik akiitsullit, taamaattumik akiitsullit pillugit akiligassat naligiissaarneqarnerannik suliap ingerlateqqinnejarnissaa pisariaqarluni.

Kukkunersiuinermut atatillugu aamma paasivarput inissitsikkat arlalialuit pisoqalisut ammaannartut, suli naliliiffigineqarsimanngitsut.

Uagut paasinnittaaserput naapertorlugu aallaaviatigut immikkoortortat ataasiakkaat akisussaaffigaat inissitsikkat taamaattut aaqqiissuteqarfingineqartarnissaat, taamannalli pisoqartanngitsoq, aamma taanna pillugu qitiusoqarfimmit iliuuseqartoqartanngitsoq. Uagut paasinnittaaserput naapertorlugu inissitsikkat immikkoortut marluk akornanni inissisimasuusarput taakkuninnga aaqqiinissamut akisussaasuunermik isumaqatigiissuteqannginneq pissutaalluni.

Innersuutigaarput akiitsullit pillugit naligiissaarinermk suliaq – aamma akiitsut ammasut pillugit paasinaanerit – siunissami sukateriffingineqassasut, taamaaliornikkut pisiortorfiit pingarnerit qulit qaamatikkuutaartumik naligiissaarinermk ingerlatsisoqartaqqullugu, aamma naligiissaarinerit nakkutiliiffigineqarnerannik ingerlatsisoqarsinnaaqquullugu.

5.3.9.2. Isertitanik aamma aningaasartuutinik piffissalersuisarneq

Siusinnerusukkut oqaatigineqareersutut Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutinut tunngavis-saat malillugu isertitat aningaarsartuutillu ukiumut pineqartumut tunngatinneqartussaapput, taamaliornissamut piginnaatitaaffeqassagaanni - ukiumut akiliiffiusumut inissinnagut.

Piffissalersuineq toqqaannartumik naatsorsuutini aningaasaliissutinut sunniuttarpoq eqqunngitsumik piffissalersuineq aningaasaliissutit malinneqarsimanersut malinneqarsimannginnersullunniit pillugit kukkusumik takussutissinneqarsinnaammata.

Uagut paasinnittaaserput naapertorlugu naatsorsuutini inissitsikkat uppernarsarnerat immikkut erseqqissaatinik nassuaatinillu amigaateqarpooq. Taamaattumik immikkut erseqqissaatinik taamaat-tunik suliaqartariaqarsimavugut.

5.3.9.3. Akissarsianut tunngasunik akiligassat

Tassaapput Akileraarutit A-ni akiligassaanerusut sulinngiffeqarnersiutissatullu akiligassat. Misissor-pagut taakkua immikkut erseqqissaateqarfingineqarsinnaasut. Tassani paasivarput uninngasuutit pisoqalut arlaqartut ikileriarsimasut suuneri paasinigassaallutik.

Inuup normua malillugu sulinngiffeqarnermi aningaasarsiassanit akiligassat pissarsiarisimanngilagut paasitinneqarpugulli inuit ataasiakkaat nalunaarsorlugit massakkorpiaq sulisoqartoq.

5.3.10. Sanaartornermut Iluarsaaqqinnissamullu Aningaasaa-teqarfik, 979 mio.kr.

Manna tikillugu Kommuninut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarermullu Naalakkersuisoqarfip iluani Sanaartornermut Immikkoortortaqarfip suliani ataasiakkaani aningaasaliissutit atuinerillu kisitsisinut najoqqtassat atorlugit nakkutigisarisimavai, Namminersorlutik Oqartussanut aningaasaqarnermut systemianni time-saginut nalunaarsuisarfik atornagu.

2015-ip naanerani 2016-illu aallartinnerani Sanaartornermut Immikkoortortaqarfik ikiorserparput nalunaarusiornissamut sakkussamik suliaqluta, suliani ataasiakkaani aningaasaliissutinik atuinerillu nalunaarsuinerit aningaasaqarnermut systemimit atuarneqarsinnaalerniassammata.

Suliap taassuma takutippaa aningaasaqarnermut systemimi inissitanik arlalinnik peqartoq (2010 tikil-lugu suliaanerusunik) suliassatut ilisarnaasorsorneqarsimanngitsunik taamaammallu systemip iluani sulianut aalajangersimasunut attavilerneqarsinnaanngitsunik.

Taamaattumik Sanaartornermut Immikkoortortaqarfik ASA-naatsorsuutit suleqatigalugu – suliamik aallartitsivoq siunissami aningaasaliissutinik atuinernillu time-saginut eqqortumik nalunaarsuveqalernissaq qulakkeerneqarniassammat.

Ilutigitillugu suliamik aallartitsisoqarpooq aningaasaliissutit atuinerillu pillugit paassisutissanik time-saginut systemimiittut pitsaassutsimikkut isumannaallisarneqarsinnaaqqullugit, taamaaliornikkut si-unissami timesaginut systemimi aningaasaliissutit atuinerillu sulianut ataasiakkaanut tunngasut eqqortumik nalunaarsorneqarsinnaalerniassammata.

Aammattaaq suliap takutippaa aningaasaqarnermut systemip iluani inissitsiterinerni ataasiakkaani arlaqartuni, atuinermut aningaasaliissutinillu iluarsiissutinut tunngasuni qularnartoqartoq, tamannalu pissutigalugu Sanaartornermut Immikkoortortap kisitsisinut najoqqtassani nalunaarsuisimanerup aningaasaliissutit atuinerillu ataavartumik nakkutigineqarnerannut tunngasup sanaartukkanillu nas-suaatit ukiumoortut akornanni ataqtigiiqgittoqarluni.

Tamanna tunuliaqutaralugu 2016-ip ingerlanerani iluarsaassinerlik annertuumik ingerlatsisoqarpooq, nikingasoorutaasut misissorneqarlutik inissitsikkat tamavimmik suussusersineqarlutik. Tamanna kinguneqarpooq 2016-ip naanerani nikingassut 5 mio.kr.-iulluni, taannalu uagut kukkunersiuiniti-ni suulluanngitsutut isumaqartutut nalilerneqarluni.

Taamaattoq torersaasilluni suliamut atatillugu paasineqarpooq aamma, suliniutit arlaparujussuit ti-mitalerlugit naammassineqaresimasut kisiannili aaqqissuussaanermi sulinermi inaarneqarsimanatik. Tamatuma nassataanik sanaartornermi iluarsartuussinissamillu aningaasaateqarfimmi suliniutit 143-t matuneqarsimapput.

Suliniutit naammassineqareersimasut arlaallit ukiunik tallimanik kingumut pisoqaassuseqarput, taamaattumik suliniutit taakkua naammassineqarnerannut aamma naatsorsuutaasa inaarneqar-

nerannut atasumik uppermarsaatinik naammattumik pissarsinissaq ajornarsimalluni – ilaatigut pisutigalugu ilanngussat toqqortaatigineqarunnaarsimanerannik tunngaveqarluni imaluunniit taakkuningga pissarsiniarnermut nukissat atugassat annertoorujussuarmik naleqarnissaat tunngavigalugit.

Taamaattumik suliniutit taakkua aaqqissuussaanermi sulinermi matuneqarput Kommuninut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit ilumoorluinnarluni nalunaarummik uppermarsaaneq aqqutigalugu, naalakkersuisoqarfip paasinnittaasia naapertorlugu suliniutit pillugit akiligassat tamarmik, ilumut suliniutinut pineqartunut tunngasuteqartut.

Ilanngussat suliniutinut attuumassuteqartut qanoluunniit – ukiuni tallimani toqqortaqaaateqarnissamut inatsit atuukkaluarpalluunniit – tamatigut tigummineqartussaapput suliniutip naammassineqavinnissaata tungaanut.

Suliat naammassineqartut tamarmik pillugit suliat naatsorsuutaannik saqqummiussisoqartussaavoq, taanna illumi kukkunersiusunut tunniunneqarluni. Illumi kukkunersiusunit paasitinneqarpugut naatsorsuutinik taamaattunik tigusaqartoqarsimanngitsoq.

Kukkunersiuinit sinnut atatillugu misiliginik tigusisarluta sanaartornermi suliani misissuvugut. Tas-sunga tunngatillugu paasivarput suliani ataasiakkaani missingersuutinut aningaasaqarnermullu tunngasut tamatigut ataavartumik malinnaatisilluni suliaqarfiusarsimannngitsut. Taakku assersuutaaapput suliat akornanni aningaasalissutitigut inissitsiterinikkullu kukkusqartarsimaneranut, siusinneruskulli paasineqaratillu iluarsineqarsimannngitsunut.

Sanaartornermut Iluarsartuussinermullu aningaasaateqarfip suliai aamma suliniutit ataasiakkaat pillugit ukiumoortumik nalunaarusiamik suliaqartarneq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit tunniunneqarnikuuvooq.

Naalakkersuisoqarfimmit naatsorsuutigineqarpoq 2016 pillugu nalunaarusiaq 2017-imi maajip ingerlanerani naammassilluni sularineqarsimassasoq, tamanna ukiut siuliinut naleqqiullugu siusinneroqaad.

5.3.11. Oqimaaqatigiisitsinermi konto, 6.125 mio.kr.

Oqimaaqatigiisitsinermi konto ukumi angusanut tunngasoq kiisalu akiitsut nalinginik iluarsinerit, taakkua akiitsut erniaqangnitsumik aamma naafferartumik akilersugassaanngitsunut il.il. al-lanngortinneqarsimagaangata.

Ukioq pillugu kukkunersiuinit sinni paasivarput nalinik iluarsinerit 133 mio.kr.-inik nalillit iluarsiffigineqarsimasut, taakkua Nukissiorfiit pillugit ukiut siuliini sanaartornermi aningaasaliissutinut ikinnerusumik atuusimanermi aaqqiinernut tunngassuteqarput.

Immikkoortoq 5.3.6. innersuussutigaarput, tassani erseqqinnerusumik tamanna nalunaarusiari-neqarpoq.

Tassunga tunngatillugu paasivarput oqimaaqatigiisitsineq kontomi inissitsiterinerit pillugit politikkimik aamma akuersissuteqartarnermik ingerlatseraatsimik aalajangersaasoqarsimanngitsoq.

Periusissat erseqqissut sularineqartariaqarput, inissitsikkat qaqugukkut nammineq aningaasaatinut inissinneqartarnissaat pillugit (ningaasaliissutit aallaavigalugit ingerlatsineq aqqutiginagu) – kiisalu inissitsikkat taamatut ittut akuersissutigineqartarnissaat pillugu (pingaartumik akuersisitsinermik ingerlatsineq pillugu).

5.3.12. Pisussaaffinngorsinnaasut pisussaaffiillu

Naatsorsuutini qupperneq 60-imi Namminersorlutik Oqartusanut pisussaaffinngorsinnasut allattorneqarsimapput. Paasissutissat pissarsiagut malillugit pisussaaffinnut pineqartunut qitiusumik nalunaarsuiffeqanngilaq, paasissutissallu pitsassutsimikkut qulakkeerneqarneq ajorlutik.

Isumaqpugut pisussaaffinngorsinnaasunik allattuinissaq pingaaruteqarsinnaasoq. Tamakku assersuutigalugu tassaasinnaapput taarsigassarsiat ernialersugaanngitsut naafferartumillu akilersugassaanngitsut pillugit paasissutissat, naatsorsuutini 0 kr.-mik naleqartutut tagginneqarsimasut, pi sunili aalajangersimasut suli Namminersorlutik Oqartusanit isertitaqartitsissutaasinnaasut.

6. Inatsisinik misissueqqissaarluni kukkunersiuineq

6.1. Inatsisinik misissueqqissaarluni kukkunersiuineq tamakkiisoq

Kukkunersiuineq ingerlanneqartarpooq misiligutinik tigusisarluni nalornissutaasinnaasut pingaarutilit-tullu nalilikkanik misissuinikku. Ukiut tamaasa inatsisit tamarmiusut kukkunersiuinermut ilaaneq ajorput taamaattumillu inatsisinik malittarisassanillu malinninnissamut tunngatillugu qularnanngitsumik kukkunerit amigaatillu maluginngitsoorneqarsinnaapput.

Inatsisinik misissueqqissaarluni kukkunersiuinermik ingerlatsinermiit Namminersorlutik Oqartussanit eqqarsaatersuutaasussat makkua saqqummiunneqarput:

- Illeqkorissaarnermut najoqqutassanik oqaasertaliorneq
- Inatsisinik najoqqutassanik katersineq, taakkununnga ilanngullugit assersuutissatut katersat, aalajangiinernik ingerlatsisimanerit, naammagittaalliuteqarnermi sulianillu ingerlatseqqin-nerit inernerri il.il.
- Sulianik ingerlatsisut qarasaasiakkut pikkorissarnernik pinngitsooratik peqataasarnissaat
- Suliamik ingerlatsinermi qarasaasiap piginnaasaata nukitorsarneqarnissaa
- Suliani inatsisinik paasinninnermut tunngasuni nalornisoqartillugu, aallartitatut pisinnaatitaaffiit aamma attuumassuteqartussaannginnermut malittarisassat pillugit Inatsisilerinermik immik-koortortaqarfimmut paasiniaasussaatitaanermut pisussaaffik
- Suliamik ingerlatsinerit naammassineqarsimasut nammineq nakkutiliiffigineqarnerannik in-gerlatsinerit

6.1.1. Inatsisinik malittarisassanillu unioqqutitsineq pillugu aqutsisunik oqaloqateqarnerit

Aqutsisut uagutsinnut ilisimatitsipput namminneq naliliinertik naapertorlugu inatsisinik malittarisassanillu unioqqutitsinissamut aarlerinaateqartoqarsinnaanera ilimanaateqarpallaanngitsoq.

Eqqarsaatigineqartariaqarpooq aarlerinaataasinnaasunik aaqqissuussaanerusumik aqunneqarsin-naaneranik periusiliortoqarsinnaanera, aaqqissuussaanerusumik tulleriaakkamillu aarlerinaataasin-naasunik paasiniaanermi atorneqarsinnaasumik. Taamaaliornikkut aqutsisut naliliinerat tunngavis-saqarnerusumik upternarsaatissinneqarsinnaammatt.

6.1.2. Ileqqorissaarnermut najoqqtassanik oqaasertaliorneq

Namminersorlutik Oqartussani inatsisinik malittarisassanillu malinninnej nukitorsarneqarsinnaavoq ileqqorissaarnermut najoqqtassanik oqaasertaliorneq aqqutigalugu, Namminersorlutik Oqartussani ingerlatseriaatsimut pitsasumut aalajangiussit.

Ileqqorissaarnermut najoqqtassat inatsisinik malittarisassanillu malittarininnissamut taamaallaat attuumassuteqannngitsut aammali ingerlatseriaaseq atuuttoq pillugu qanoq iliuuseqartarnissamut erseqqissaataasut, taamatullu inatsisini imaluunniit malittarisassanut tunngassuteqavinnngitsut pil-lugit qanoq iliortarnissamut paasisassarsiorfigineqarsinnaasut.

6.1.3. Inatsisit atuuttut, malittarisassat aamma paasinninnissa-mut tapertat pissarsiarineqarsinnaanerat aamma ilisi-masaqarfiginerat

Namminersorlutik Oqartussat nittartagaat aqqutigalugu sulisut kikkulluunniit inatsisit atuuttut iserfi-gisinhaavaat (innuttaasunut tamanut ammasuusut) kiisalu Namminersorlutik Oqartussat nammineq nittartagaanni Nanuaqqami ingerlatsinermi malittarisassat atuuttut.

Taamaattoq paassisutissinneqarneq naapertorlugu inatsisitigut paassisutissat allat piusinnaasut pis-sarsiariuminaattarput, assersuutigalugu aalajangiussanut assersuutissat, taakkununnga ilann-gullugit naammagittaallit aamma sulianik ingerlatitseqqiinerit, innersuutit il.il.

Inatsisit malittarisassallu atuutsinneqarnissaannik sulineq nukitorsarneqarsinnaavoq aaqqissu-ussaanerusumik ujaassisutinik periarfissiinikkut – pingartumik Namminersorlutik Oqartussani suli-sut taarseraannerat eqqarsaatigalugu atortorissaarut iluaqqutaasinnaasutut eqqarsaatigisari-aqartoq.

6.1.4. Sulianik ingerlatsisutut atorfinitut pinngitsooratik ilinniar-tinneqarnissaat

Naalakkersuisoqarfinneersunik ataatsimeeqateqartarnitsinni maluginiarparput naalakkersuisoqarfiiit inatsisilerituunik arlaqartunik atorfilittaqartut aqtsisoqarfip inatsisit malittarisassallu atuuttut malil-lugit ingerlanissaannut qulakkeerinissinnaasunik.

Naalakkersuisoqarfiiit pisortaasa naliliinerat naapertorlugu inatsisileritut suliassaqarfimmi inatsisile-rinermik paasisimasaqarluartuupput – inatsisileritut inatsisilorluni sulinerup piareersarneqarneranut akuusarnerat pissutigerpiarlugu taamalu immikkoortup inatsisiliunneqarnerani anguniakkat pillugit sukumiisumik ilisimasaqartarlutik.

Namminersorlutik Oqartussat sulisui sullissineq pillugu pikkorissarnerit makkua peqataaffigisinhaavaat:

- Suliamik ingerlatsinermi tunngaviusut (Nam. Oqart. Sullisisunut nutaanut, ulluni sisamani)
- Sullisisup suliassai (Sullisisunut nutaanut misilittagalinnullu, ulluni pingasuni)

Pikkorissarnerit ullumikkut pinngitsoorani ingerlatassaannngillat.

Isumaqpugut suliassamut tulluartuussasoq pikkorissarnerit sullissinermut nalinginnaasumut tun-negasut atorfinnermit ukumi siullermi pinngitsoorani ingerlatassatut sullisisunut tamanut atuuttari-aqartut.

Aammattaaq naliliivugut pikkorissarnerit taamaattut iluaqutaasumik nittartagaq aqqutigalugu inger-lanneqarsinnaanerat ineriantinnejqarsinnaasoq. Piffissamik atorluuanermik kiisalu oqaatsitigut

eqaannerusumik ingerlatsinermut sunniuteqassaaq, suliassaqarfinni attuumassuteqartuni sulisut ni-kernerujussuat eqqarsaatigalugu iluaqquaassalluni.

6.1.5. Systemimik ikorfartuineq

Sullissineq systemitigut ikorfartorneqarpooq sullissinermut systemimit F2-mit, Namminersorlutik Oqartussat sorianut uppernarsaatinullu elektroniskiusunut atuinissamut systemiannik (ESDH) Captainip paarlattaatut.

ESDH systemip pineqartup, uppernarsaatit attuumassuteqartut inatsisinut atuuttunut tunngasut journalimut allattuinermi ikorfartortigai, systemimullu iltsersuuteqarpooq suliat attuumassuteqartut sulia- mik oqilisaasinnaasut naninissaannut ikorsiissutaasumik.

F2-p atuutilersinneqarnera ajornartorsiutinik arlalinnik pilersitsivoq journalinullu allattuinermut iltsersuut tunuliaqtaasussaq sivisuumik utaqqineqarsimavoq.

ESDH systemit taamaattut amerlasuut periarfissiippit, uppernarsaatinut nalinginnaasunut, misissu-gassat allattorsimaffiinut, iltsersuutinut kiisalu digitaliusumik nakkutiliissutinut, sullissinerup ingerlanerani iliutsinik uppernarsaatissanik pilersuisuusinnaagamik ikuutaallillu.

Apersuinerit ingerlanneqarsimasut tunuliaqutaralugit naliliivugut periarfissat taamaattut ESDH systemip nutaap pilersinneqarnerani tamatigut atorneqarsimanngitsut.

6.1.6. Suliani nalornisoqartillugu paasiniaasussaatitaanermik pisussaaffimmik eqquissineq

Siulittaasup Allattoqarfiata ataani inatsiseqarnermut immikkoortortaq ullumikkut aamma siunnersu-nermik ikuunnermillu naalakkersuisoqarfinnut allanut neqerooruteqarpooq, kiffartuussiffigineqarnis- sarli nammineq kajumissutsimik saaffiginnissutaasinhaalluni.

Eqqarsaatigineqarsinnaavoq attuumassuteqannginnissamut, kiffaanngissuseqarnermut, oqartussaaffimmik akisussaanermut, sulianik aalajangiussinermut il.il. nalornisoqartillugu inatsiseqarner- mut immikkoortortamut paasiniaasussaatitaanermik pisussaaffimmik eqquissisoqarsinnaanersoq.

Tamatuma kingunerissavaa inatsisilerinermik allaffissorneq nukissaannik ilasioqarnissaa.

6.1.7. Pitsaassutsimik qulakkeerinninneq, pisortat nakkutiliine- rat

Naalakkersuisoqarfinni pisortanik ataatsimeeqateqarnerit takutippaat eqqortumik sullissinissaq aqut- sisunit equeersimaarfigineqarluni sammineqartoq.

Taamaattumik sullissineq aaqqissuunneqartarpooq suliani arlaqartuni sullissisut arlaqartut peqataatil- lugit – sullissisup misilittagaqarnerusup sullissisup misilittagakinnerusup suliai misissortarlugit.

Naalakkersuisoqarfinni pisortap aamma oqaatigaa naalakkersuisoqarfimmi pisortap suliat pingaru- tillit tamaasa misissortarai.

Piumasaqaataanngilaq pisortat nakkutiliinerini suliat naammassineqartut tamarmik misiligutinik tigu- sisarluni misissorneqartarnissaat. Taamatut pisortat sulianik nakkutiliisinnanerat isumarpuit malil- lugu sakussaavoq pitsaasoq, sullissisut piginnaanngorsarnerminni ataavartumik ineriertornissaat eqqarsatigiinnarnagu aammali sullissinerup pitsaassusianik ataavartumik pitsangorsaaniarnermi sakkutut. Misissuineq sulisumit misilittagalimmit ingerlanneqartariaqarpooq – sullissisullu suliami akuusimasut utertitsiffigineqartarnissaat atuuttariaqarpooq.

6.2. Aqutsinermi inatsisit malittarisassallu

6.2.1. Aningaasaliissutinik nakkutilliineq – atukkat paarlattuanik aninggaasaliissutit, nuussinissamut malittarisassat il.il.

Naatsorsuuserinermut malittarisassani immikkoortoq 7.3 naapertorlugu naatsorsuutini nassuaatita-qartussaapput atuisimanerup tamakkiisup 2 pct. sinnerpagu imaluunniit aninggaasaliissutaasut 200.000 kr.-inik sinnerneqarpata.

Naalakkersuisoqarfiup nalunaarutigisussaavaa nikingassutaasut sulianut ingerlaneqarsimasunut naleqqiullugit sumik pissuteqarnersut – sunalu pissutigalugu nikingassutaasunut aninggaasaliissutisanik matussutaasussanik pissarsiniartoqarsimannginnersoq.

6.2.1.1 Aningaasaliissutinik malinninnissaq – imarisai, nikingassutinut nassuaatit

Nikingassutinut nassuaatit misissorpagut, Nunatta Karsiata ukiumut naatsorsuutaani ilanngussatut saqqummiunneqartut.

Naliliivugut nikingassutinut nassuaatit nakussassarniarlugit sulisoqartoq, tamannalu qularnangitsumik isigineqartariaqarunarluni, ukiup ingerlanerani missingersuutinik malinnaatitsilluni ataavartumik sulinerup nukinnik atuiffigineqaruneranik suliniartoqarneratut.

Naatsorsuutinulli nassuaatit peqqissaarunneqaneri pissutaasunillu allaaserisaqtarnermi qanoq isutsimikkut nikerarput – tassunga ilanngullugit nikingassutit suliassanik allanngortitsisimanernik pisuteqarnersut erseqqinnerusariaqarlutik.

Nikingassutinut atorfii inuttaleruminaatsinneqarsimaneri pissutaappata, isumarpot malillugu tamanna suliassaqarfiup iluani naammassinninniarnerut qanoq kinguneqarsimanersoq allaaserineqartariaqarpoq.

Nikingassutinut nassuaatini arlaannaataluunniit taanngilaa suna pissutigalugu nikingassutit matussueriarlugit aninggaasaliissutinik pissarsiniarnerup pisinnaasimannginera.

Inassutigissavarput siunissami nikingassutinut nassuaatinik suliaqartarnermut malittarisassanik suliaqartoqarnissaanik sukaterisoqaqqullugu.

6.2.2. Akissarsianik misissuineq

Akissarsialerinermik ingerlatsissummit akissarsianik qaammamusianik suliat toqqakkat arlallit namminersorlutik oqartussani ingerlatsivinni assigiinngitsuneersut misissorpavut.

Inunnut toqqakkanut akissarsiatut, tapitut, ullormusiassatut aamma aaqqiissutit tunniussat misissoqissaarnerannik ingerlatsivugut aamma akissarsialeriffiup uppernarsaataaannut assersuussinerik ingerlatsilluta, aamma nakkutilliinermi atortunik soorlu akissarsiat pillugit isumaqatigiissutit, akissariassat nalunaarsuiffiat kiisalu kaajallaasitani allassimasut aalajangiussanut il.il. ataasiakkaanut tunngasut tamaasa ilanngullugit.

Misissugassanik tigusisarluta paasiniaanitsinni tassunga tunngasunik kukkunernik malunnaatilinnik takusaqanngilagut.

Taamaattoq paasivarput atorfinitssinermi isumaqatigiissutit arlallit atsiugassaallutik utertinneqartussat utertinneqarsimanngitsut. Inatsisit naapertorlugin atorfinitssinermi isumaqatigiissutit atsiukkat tamatigut pigineqartussaapput, taamaammat innersuussutigissavarput tamassuma malitseqartinneqarnissaa.

6.2.3. Namminersorlutik Oqartuussat Naalakkersuisunilu ilaasortat akornanni akilerallakkat

Ukiup naanerani sulianik ingerlatsinitsinnut atatillugu akilerallakanut tunngasut misissuiffigaagut, ulloq 31/12-2016 Inatsisartunut ilaasortat aamma Namminersorlutik Oqartussat akornanni atorfim-mut atasumik akilerallakkaanik peqanngitsoq.

Misissuinermi ilaanggillat ilaasortat inuussutissarsiornermut imaluunniit namminneq inuttut Namminersorlutik Oqartussat akornanni akilerallakkatigut pisussaaffigisinaasaat.

Misissuineq oqaaseqaateqarnissamut tunngavissiinngilaq.

7. Ingerlatsinermik kukkunersiuineq

7.1. Ingerlatsinermik kukkunersiuineq – tamakkiisoq

Kukkunersiuineq ingerlanneqartapoq misissugassanik tigusisarluni aarlerinaataasinnaasunik pingaarutilittullu isigisanik naliliinikkut.

Ingerlatsinermik kukkunersiuinermik ingerlatsineq Namminersorlutik oqartussanit makkuninnga eqqarsaatigineqaqqittariaqartutut siunnersuutinik tunngavissiivoq:

- Missingersuutinik aqutsinermik nukittorsaaneq aningaasaliissutit qaammatikkutaartumik aamma aningaasaqarnermi kontonut assigiinngitsunut agguataarneqarnerisigut
- Suliniutit aningaasaqarnerannik aqutsinerup nukittorsarneqarnera ingerlanneqarsinnaavoq taakkununga nammineq piffissamik atuinerup uutortarneqara aamma nalunaarsorneqarnera aqqtigalugit
- Tapiissutit tunniussat atorneqarnerisa nalilersorneqarnerannik nukittorsaanikkut
- Avataani pisinniartarfinnut pisinniarnermi malittarisassanik sukaterinikkut
- Qaammatikkutaartumik missingersuutit malitseqartinnerannik eqquassinikkut
- Pisortat paassisutissiinerisa nukittorsarneqarnerannut paassisutissatut tunngaviit sukaterinikkut
- Piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu suliat- aamma nukissat aqunneqarnerannik kisalu uuttuinermi aamma angusat aqunneqarnerannik nukittorsaanermik sulinerup ingerlaannarnissaa.

7.2. Ingerlatsinerup kukkunersiorneqarneranik misis-suinerit ataavartut

2015-imi periuserput naapertorlugu Namminersorlutik Oqartussat aningaasanik suliassanillu aqutsineranni pingarnererusut samminiarlugit toqqaqqipparput.

7.2.1. Aningaasaliissutit piviusunngortinneqarnerat

Aningaasanik inatsit aqqtigalugu aningaasaliissutaasartut Namminersorlutik Oqartussani qaammatinut aningaasaqarnermilu kontonut (isertitat aningaasartuutinullu assigiinngitsut immikkoortillugit) agguataarneqarneq aqorput.

Uagut paasinnittaaserput naapertorlugu aningaasaqarnerup aqunneqarneranik nukittorsaataassa-galuarpoq – tassunga ilangullugu missingersuutinik ingerlaavartumik malitseqartitsisarneq – Nam-minersorluni Oqartussani aningaasanut aqtsissutit ilusiliussat aningaasanik aqtsinermut tunnga-tillugu pinngitsooratit atugassatut eqqunneqartuuppata.

7.2.2. Isumaqtigiissutinik aqtsinermik aalajangersimanerusumik ingerlatsineq

Naalakkersuisoqarfiiit ilaanni angusat pillugit isumaqtigiissutit imaluunniit aaqqissuussaanermik immikkoortortat ataasiakkaat akornanni isumaqtigiissutit assingusut atorneqarput, Aningaasanut Inatsimmi anguniarneqartut piviusunngortinneranni sakkussatut immikkoortortaqarfinnut akisussaaf-fimmik peqartunut ataasiakkaanut tunngasut.

Uppernarsaatit inatsisitigut pituttuisut pineqanngillat, kisianni ukiumi aningaasaliiffiusumi immik-koortortat suliniutissaattut aamma angusassaattut naatsorsuutigisanik naligiissaareqatigiinermi aqtsinermi sakkussatut atorneqartussaallutik.

Eqqarsaatigineqarsinnaavoq Namminersorlutik Oqartussani aningaasaqarnermik aqtsinermi nukit-torsaatissatut sakkussat taamaattut aalajangersimanerusumik atorneqarsinnaanersut.

7.2.3. Suliniutinik aqtsineq

Suliffeqarfiiup iluani piffissaq atorneqartoq nalunaaqutap akunnerinut taamaallaat nalunaarsorneqar-tarpoq suliniutinut avataanit aningaasalersorneqartunut tunngatillugu, tapiissutinik tunisisoq akis-sarsianut aningaasartutinik matussusiisarluni.

Nammeneq piffissamik atuineq pingaartumik suliniutit anginerusut ingerlanneqarneranni anin-gaasartuitut ilarujussuunut tunngassuteqartarput, soorlu IT-mik suliani, suliniutinut peqataanermut aamma ilinniartitsinermut nukissat amerlaqisut atorneqartarput.

Taamaattumik eqqarsaatigineqartariaqarpoq ineriartortsinermik suliniutinut anginerusunut at-tuumassuteqartuni piffissap atorneqartup aamma taassuma nalinganik nalunaarsuisarnissaq aala-jangiussisimanerulluni ingerlanneqartarsinnaanera.

7.2.4. Tapiissutit tunniussanik aqtsineq

Namminersorlutik Oqartussat suliassaqarfinni arlalinni tapiissutinik tunniussisarnermik pilersitsi-nikuupput, tapiissutit siunertanut aalajangersimasunut tunniunneqartarlutik.

Eqqarsaatigineqartariaqarpoq tapiissutit tunniunneqartartut assigiinngitsut iluaqqutaanerannik na-lliisnarerup nukitorsarneqarsinnaanera, ilaatigut suliniutit sunniutaasa aalajangersimasut naliler-neqarnerannik siunertaqarluni, ilaatigut suliniuteqartut tamarmik aaqqiissutissat sunniuteqartut pil-lugit ilisimasaminnik avitseqateqarsinnaanerat eqqarsaatigalugu.

7.2.5. Pisiniartarneq

Maluginiarparput, Namminersorlutik Oqartussani pisiniartarneq ingerlaavartumik nukitorsarneqart-artoq Pisiorortarnermut allaffik aqqutigalugu, soorlutaaq maluginiarippu ukiap ingerlanerani pi-siortortarnermut kaajallaasitamik suliaqartoqarnissaa pilersaarutigineqartoq.

Isumaqtigaarput, Namminersorlutik Oqartussani avataani pisiniartarfinnut pisiniartarnerup nukit-torsaaffigineqarnissaa, suliassaqarfiiit tassunga tunngassuteqartut unammillersinnaanerannut pi-umasaqaatit annertusisat atorneqalersinnaappata.

7.2.6. Qaamatikkuutaartumik pinngitsoorani missingersuutinik malitseqartitsisarnermik eqquissineq

Piffissami matumani Namminersorlutik Oqartussani qaammatit pingasukkuutaartumik missingersuutinik malitseqartitsineq ingerlanneqartarpooq. Immikkoortalli amerlasuut qaamatikkuutaartumik aningasaqarnerminnik misissuisarput.

Uagut paasinnittaaserput naapertorlugu aqtsinermik isumannaallisaaneq nukitorsarnejarsinnaavoq, immikkoortortat tamarmik qaammatit tamaasa missingersuutinik malitseqartitsinermik pinngitsoorani suliaqartarnissaat equnneqartuuppat, taamaaliorikkut Namminersorlutik Oqartussani qaammatit tamaasa missingersuutit malitseqartinneqarnerannik tamakkisumik suliaqarsinnaagaluarput.

7.2.7. Paasissutissatut tunngaviit aamma pisortat paasissutissinerisa (LIS) nukitorsarnejarnerat

Soorlu kukkunersiusut oqaaseqaataanni tikkuarnejartoq aqtsinermi paasissutissanut tunngasut aqtsinermi atugassat annertuumik nukitorsarnejartariaqarput.

Naatsorsuutigineqarpoq ERP-mik aaqqissuussap, LIS-imik aaqqissuussap il.il. atuutsinneqalernerisigut pisariaqartitsineq taanna ikiorserneqassasoq.

Pingaauteqaporli maluginiassallugu amigaatinik ikorsiissutut aaqqissutaasussat kisimiillutik iluarsiisinnaannginnerat, kisianni tassunga iluaqquaasussamik ingerlatseriaatsnik pilersitsinermut aningaasaliisoqarnissaa pisariaqassaq, uuttuinernik nalunaarsuinernillu pisariaqartunik qulakkeerininnissamut.

7.2.8. Sulianik- aamma nukissanik aqtsineq kiisalu anguniagassanik- aamma angusanik aqtsineq

Piffissami matumani Namminersorlutik Oqartussani killilimmik suliat- aamma nukissanik aqtsineq kiisalu anguniagassanik- aamma angusanik aqtsineq ingerlanneqarpoq.

Taamaattumik Namminersorlutik Oqartussanit upternarsaruminaappoq, Namminersorlutik Oqartussani suliassat pilersitsisinnaalluarluni aamma pitsasumik inernejartarnersut.

Piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu suliap taassuma nukitorsarnejarnissaanut piginnaanerit pisariaqartut, periutsit aamma sakkussat pigilernissaat anguniarlugu sulisoqarpoq.

Isumaqtigaarput ingerlatsinissaq pisariaqassasoq, ukiuni arlalinni sivisussuseqartariaqartoq – kisianni innersuussutigineqarpoq suliamut tassunga nukissat pisariaqartut ingerlaavartumik pingaernerisornejartarnissaat, taakkua aalajangiisummata Namminersorlutik Oqartussani aningasaqarnermik naapertuutumik ingerlatsinermut.

7.2.9. Suliassaqarfii allat – pigisanik illersuineq

7.2.9.1. Illutit nalunaarsorneqarnerat

Namminersorlutit Oqartussat illuutaasa nalunaarsorneqarnerannik ingerlatsisoqarnera nakkutilliiffihaarput.

7.2.9.2. Pigisat nalunaarsorneqarnerat

Namminersorlutik Oqartussat nalitoorsuarnik pigisaqarput, taakkua ukiumoortumik naatsorsuutini ilangunneqarneq ajorput, taamaattoq ingerlatsineq eqqarsaatigalugu taakkua nalunaarsorneqarnerannik ingerlatsisoqarluni.

Naatsorsuutit pillugit najoqqutassiami allassimavoq, immikkoortut ataasiakkaat pigisat nalunaarsorsimaffiannik peqassasut. Pigisat nalunaarsorsimaffiat assilisanik uppernarsaasersorneqarnissaa inerteqputaanngilaq.

Tassunga nukissat annertoorujussuit atorneqarput – pingaartumik ingerlatsivittut immikkoortortanit (atuarfiiit, ulloq unnuarlu paaqqinniffiit aamma napparsimmaveqarneq). Saniatigut pigisat ilumut piuerat nakkutilliiffigiuminaappoq, pigisat taamaattut akuttunngitsumik inimit inimut allamut nuuttarmata.

Uagut paasinnittaaserput naapertorlugu, taakkuningga allaffisorneq pitsanggorsarneqarsinnaavoq pigisat anginerit nalunaarsorneqarnerisigut (assersuutigalugu pigisat ataasiakkaat pisiarineranni 50 imaluunniit 100.000 kr.-init sinnerlugit akillit) – aamma pigisat inuit namminneq atorsinnaasaannut tunngasut (assersuutigalugu tv, assiliiviit aamma qarasaasiat).

Innersuussutigaarput malittarisassat maannamut atuuttut nalilorsorneqarnissaat aamma immaqa eqaallisarneqarnissaat.

7.2.9.3. Eqqumiitsuliat pinnersaatit

Namminersorlutik Oqartussat eqqumiitsulianik arlalinnik peqarpoq, Namminersorlutik Oqartussanit namminerisamik pissarsiarineqarsimasut imaluunniit tunissutiarineqarsimasut.

Taakkua ingerlatsivinni immikkoortortani pigisatut nalunaarsugaapput.

Eqqarsaatigineqarsinnaavoq nalunaarsuiffik ataatsimoortoq qitiusoqarfimmi pilersinneqarsinnaanersoq eqqumiitsuliat pissarsiarineranni akimut qaninnerpaamut aalajangiussineq naapertorlugu. Tamanna pitsaanerusumik eqqumiitsuliat angisuut qanoq amerlatigisunik naleqarnerannik erser-sitsissaaq.

Ilisimavarput Inatsisartut suliassaqarfianni tassa Inatsisartut Allattoqarfianni nalunaarsuineq taamaattoq pigineqartoq.

7.3. Ingerlatsinermik kukkunersiuinermik misis-suisitsinerit anginerusut

2015-mi kukkunersiusut oqaaseqaataanik saqqummiussinerup kingorna ingerlatsinermik kukkunersiuinermik misissuisitsinerit anginerusut ingerlanneqarsimannngillat.

8. Kukkunersiusut immik-koortortanut pulaarnerat

Aallaqqasiussami oqaatigineqartutut kukkunersiuinitssinnut atatillugu suliffeqarfiiit ingerlatsinermut atugassanik aningaaasaliiffingineqarsimasut pulaarpagut:

- Naalakkersuisoqarfiiit
- Qitiusumik ingerlatsiviit suliassat akimorlugit suliffiusut soorlu ASA (naatsorsuutit), ASA (Akis-sarsiat) aamma Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik
- Pisortat suliffeqarfiaat namminersortut namminneq siulersuisullit (suliamik ilinniarfiiit)
- Peqqinnissamut Pitsaaliunermullu Aqutsisoqarfik
- Suliffeqarfiiit allat pulaarneqartarput tulleriaarinissamut pilersaarut malillugu tamannalu pisarpoq Nammineq Kukkunersiusut ataqtigiissaareqatigalugit.

Pulaareernerit tamaasa kukkunersiunermit nalunaarusiortarpugut.

2016-imi kukkunersiunitsinni pulaarnigut siuliani oqaatigineqartut saniatigut oqaaseqaateqarnissamik tunngavissiinngillat.

9. Paasissutissat allat

9.1. Pisortat uppernarsaanerat ukiumilu naatsorsuutini kukkunerit iluarsineqarsimangitsut

ImmikkoortunikukkunersioruminaatsunikkukkunersiuinitsinnutatatilluguAningaasaqarnermutNaalakkersuisoqarfimmipisortatukiuminaatsorsuutitpillugitugutsinnutuppernarsaapput.

9.1.1. Ukiumi naatsorsuutini kukkunerit iluarsineqarsimann-gitsut

Kukkunersiuinermin malittarisassat nunat tamat akornanni atuuttut malillugit pisussaavugut ukiumutnaatsorsuutinikukkuneritiluarsineqarsimangitsutpillugitpaasissutissalluta.

Taamatut paasissutissisoqassaaqInatsisartutammaKukkunersiuinermutAtaatsimiitaliaqtamannapilluguilisimatinneqarnissaatqulakeerniarlugu.

Naatsorsuutitpillugitpaasissutissani kukkuneritammaamigaatitiluarsineqarsi-manngitsut

Paasineqarpoq,akiligassatutassersuutintitaakkueqqortumikpiffissalersugaasimangitsut.Taakkununngilanngullugitakiligassatutallattukkatkatillugit7,5mio.kr.-iniknalillit,2017-iminalunaarsorneqarsimasuttaamaattoq2016-imuttungassuteqartut.

9.2. Suliat allat

2015-imukiumutnaatsorsuutitpillugitkukkunersiuinitsinnitnalunaarusioreernittaKingornaNamminersorlutikOqartussatmakkuninggaullippagut.

9.2.1. Suliat siunnersuinermut ikorsiinermullutunngasut

Suliat siunnersuinermutikorsiinermullutunngasutakueringinnerannataasiakkaanitamaniqulakeeqqaarparputsuliassatNamminersorlutikOqartussanukukkunersiuusutuppernarsaallutaisumaginninnitsinnikarlaannaannilluunniitillersuisusussaannginnitsinnikqulalersitsisinnanaersut.

UkiupingerlarneraniNamminersorlutikOqartussanutsuliassatarlallitingerlappagutuppernarsaanermuttunngassuteqanngitsutmakkuusut:

- IsumaginninnermutAqutisoqarfimmikpilersitsinermutatillugumisissuineritkiisaluNamminersorlutikOqartussatkommunitisumaginninnermisuliassaqarfimmisuissinerannutta-pertaanerata nukitorsaaffigineqarnissaanutperiarfissat
- Ilangussanikassigiinngitsuniksuliaqarneq
- Sanaartornermut-ammaIluarsartuussuinermutaningaasaateqarfiupnalunaarusiornerantunngavissaniksuliaqarnermiikiunneq

10. Uppernarsaaneq

Inatsisit atuuttut naapertorlugit matumuuna uppernarsaatigissavarput inatsisit naapertorlugit kinaas-susersioruntuunnginnissamik piumasaqaatinik naammassinnikkatta aamma kukkunersiuinermik inger-latsinitsinni paassisutissat qinnutigisavut tamaasa pissarsiarisimagatsigik.

Nuuk, ulloq 28. april 2017

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Peter A. Wistoft

Bo Colbe

Kukkunersiusut naalagaaffimmit akuerisat

Ilanngussaq 1

Ukiup ingerlanerani kukkunersiusutut uppernarsaatit aamma oqaaseqaatit tunniunneqarsimasut nalunaarsornerat il.il.

Ukiup ingerlanerani ataani taaneqartut uppernarsaatit aamma uppernarsaanerit allallu Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutaannut, utertitsinerinut il.il. tunniussimavagut:

Immikkut uppernarsaanerit

Inuussutissarsiornermut, Aatsitassanut Suliffissaqartitsinermullu Naalakkersuisoqarfik

- Sulinummut naatsorsuutit – Nunaqarfimmi sanaartornissamut suliniut Nuiki
- Aatsitassarsiornermiit isertitat pillugit aamma aatsitassarsiornermiit naatsorsuutit uppernarsaataat

Pisortat ingerlatsiviutaat immikkut ittut

Pisortat ingerlatsiviutaat immikkut ittut tassaapput:

- Ilisimartusarfik (universiteti)
- Niuernermik Ilinniarfik – Qaqortoq (Siornatigut Niuernermik Ilinniarfik aamma Ilinniarner-tuunngorniarfik, Qaqortoq)
- Niuernermik Ilinniarfik – Nuuk
- Tech College (Siornatigut Sisimiuni Sanaartornermik Ilinniarfik aamma Nuummi Savimminiler-nermik Ilinniarfik)
- Imarsiornermik Ilinniarfik (den maritime skole)
- Peqqissaanermik Ilinniarfik (sundhedsskolen)
- Inuili (levnedsmiddelskolen)

Ingerlatsiviit taakkua tamarmik immikkut ingerlatsinermut siulersuisoqarput aamma namminersamminik ukiumut naatsorsuutinik saqqummiussisarput uagutsinnit kukkunersiorneqartartunik. Sulifefarfiit Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutaanni tamakkiisumik ilaatinneqarput.

Ingerlatsiviit namminersortut 2015-imut ukiumut naatsorsuutaat kukkunersiorpavut tamarmik kukkunersiusunit oqaaseqaatitaqanngitsumik uppernarsarneqarput. Niuerneermik Ilinniarfik, Nuuk pillugu naatsorsuutit kukkunersiortunit oqaaseqarfigineqarput paasissutissanik tapertaliussanik peqarnera pissutigalugu.

Ingerlatsiviit namminneq immikkut 2015-imut ukiumut naatsorsuutaat innersuussutigissavagut taamatullu kukkunersiuineq aallaavigalugu kukkunersiusutut oqaaseqaativut taakkununnga at-tuumassuteqartut.

Suliffeqarfiit namminersortitat

Ingerlatsiviit Namminersorlutik Oqartussanit namminersortinnejartut tassaapput:

- Nukissiorfiit
- Mittarfeqarfiit
- Asiaq

Suliffeqarfiit namminersortitat Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutaanni taamaallaat Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiillu akornanni nuussinerit akiligassallu erseqqissarneqartarput, suliffeqarfiit isertitaat, aningaasartuaat, uninngasuutaat akiitsuillu suliffeqarfiup naatsorsuutaanni taamaallaat nalunaarsorneqartarlutik.

Suliffeqarfiit namminersortitat ukiumut 2016-imut naatsorsuutaat kukkunersiorpavut, tamarmillu up- pernarsarlugit nangaassuteqanngitsumik atsiorneqarsimapput.

Mittarfeqarfiit pillugit kukkunersiusut uppernarsaallutik atsiorneranni, Mittarfeqarfiup sanaartorner- mik pigisani ernaliinissamik nalikillilernissaannullu periarfissaqartut ilaassutaasumik paassisutissa- lersimavagut.

Taamatuttaaq suliffeqarfiit namminersortitat ukiumut 2016-imut naatsorsuutaat, immikkoortut aamma naatsorsuutit kukkunersiorsimasagut innersuussutigaavut.

Ilanngussaq 2

Kukkunersiuinerup siunertaa, ingerlanneqarnera, annertussusia kiisalu Naalakkersuisut (pisortat) aamma kukkunersiusut akornanni akisussaaffinnik agguataarineq

Kukkunersiuinerup siunertaa annertussusialu

Kukkunersiuinerup siunertaraa ukiumut naatsorsuutit uppernarssusiannik qulakkeerinninnissaq, aammattaaq uagut akisussaaffigaarput naatsorsuutit malunnaatilimmik kukkaneqannginnissaat amigaateqannginnissaallu, naatsorsuutillu tunniunneqarnerannit aningaasat atugassarititaasut aningaasaliissutaasimasunut, Inatsisartut aalajangiiffigisimasaannut allanut, inatsisit allallu najoqqutasiat kiisalu isumaqatigiissutaasimasut suleriaatsillu naliginnaasut, tassunga aamma ilanngullugit Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuuserinermi periusiat aamma nakkutilliinermi atuutsinneqartut ilanngullugit naleqquyttuunissaat.

Ukiumut naatsorsuutinik kukkunersiuineq nunani tamalaani kukkunersiuinermi malittarisassat nuntasinnilu kukkunersiuinermi inatsisit naapertorlugit, Namminersornerullutik Oqartussat naatsorsuuseriveqarnerat il. il. pillugit Inatsisartut inatsisaat malillugit pilersaarusrorseqarpooq ingerlanneqarlunilu.

Inatsisit malillugit kukkunersiuineq ingerlanneqartussaavoq kukkunersiuinermi pitsaasumik ileqqoqarnissamik piumasaqaatit malillugit – pisortat suliffiutaannik kukkunersiuinermi pitsaasumik ileqqoqarnissamik piumasaqaatit malinnagit.

Taamaattoq Kukkunersiuinermik Ataatsimiitaliaq isumaqatigiissuteqarfigineqarpoq 2015 aallarnerfigalugu, pisortat suliffiutaannik kukkunersiuinermi pitsaasumik ileqqoqarnissamik piumasaqaatit malillugit kukkunersiusarnissaq atorneqalissasoq.

Aallaaviatigut kukkunersiuineq inatsisinik misissueqqissaarluni kukkunersiuinertut ingerlanneqartalissaq (inatsisinik malittarisassanillu malinninnissamik nakkutiginninneq) siuliinut naleqqiullugu annertunerulerluni, siornatigut kukkunersiuinermik ingerlatsineq pisarsimammat kukkunersiuinermi ileqqussarititaasut pitsaasut malillugit.

Kukkunersiuineq kukkunersiuinermi maleduagassat atuuttut malillugit pilersaarusrorseqartussaavoq ingerlanneqarlunilu, nalornissutaasinnaasutut naliliinerit ataqtigiissarneqarsimasut tunngavigalugit, pingaarterutinneqartussaallutik ukiumut naatsorsuutini inissitsiterisimanernut, Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuusiornermi nalunaarusiornermilu systemiinut kiisalu sulinermi periusiinut allanut kukkanlutorfiusinnaanerpaatut naliliiffigineqarsimasunut naleqqiunneqarsimanersut. Kukkunersiuinerup siunertarinngila kukkunernik soqtaanngitsunik ukiumullu naatsorsuutit ataatsimut naliliiffigineqarnerannik allannguisussaanngitsunik nassaarniarnissaq iluarsiinissarluunniit.

Nalornissutaasinnaasunik naliliiniarnitsinni tunngavissaraagut paasissutissat pissarsiariniarsimasagut, ilaatigut pissutsinut atuuttunut makkununnga tunngasut:

- Inatsisit attuumassuteqartut pissutsillu allat avataaneersunut tunngasut
- Ingerlatat naatsorsuusioriaaserlu atorneqartoq
- Anguniakkat, periusissatut aalajangiussat niueqatigiinnermullu tunngasuni nalornissutaasinnaasut
- Sulinermi periutsit aamma Namminersorlutillu Oqartussat iluani nakkutilliinermut systemi
- Allaffissornikkut aaqqissuussineq, pilersuisinnaassuseq piginnaasallu.

Kukkunersiuinermi pingaarnertut ingerlanneqartarpooq Namminersorlutik Oqartussat kukkunernik amigaatinillu pilersitsisinnasunik nammineq nakkutilliissutaanik misileraaneq. Nakkutilliinerit tas-saasinnaapput aaqqissuussaanermik imaluunniit elektroniskimik namminerluunniit nakkutilliissutinik misilittaanerit. Taamaattumik Namminersorlutk Oqartussat ukiumut naatsorsuutaannut it-mik atuineq qanoq sunniuteqarnera misissorsimavarput.

Taamatuttaaq kukkunersiuineq naatsorsuinermi misissueqqissaarnermik imaqarpoq, kiisalu aningaasaliissutit atuinerillu akornanni nikingassutit pingaarutilit pillugit nassuaatit nalilersorneqar-simallutik.

Kukkunersiuineq taamaallaat ilanngussanik nuussinernillu pisariaqartutut nalilersimasatsinnik misis-suinermk imaqarpoq - imaluunniit malittarisassat immikkut ittut malequnneqarnerat naapertorlugit ingerlanneqarlni.

Ukiumut naatsorsuutini kukkunerit pingaarutilit iliuutsini ilaginnaanernilu piaarinani piaaraluniluunniit pisimasuusinnaapput. Pingaarutiltsigut kukkunernik pinngitsoortitsinissamut periarfissat, tassunga ilanngullugit peqquserliornerit innarliinerillu pingartumik nalunaarsuisarnermut systeminik su-linermilu periutsinik aaqqissuussinerit aqqutigalugit suliffeqarfiup iluani nakkutilliinerup tutsuiginar-tuunissaanik qulakeerisussaallutik.

Kukkunersiuinitta ingerlannerani suliassaqarfitta iluanni qularneq pisarialik atorlugu pissutsinik ma-lussarniartussaavugut taamalu peqquserluttuliornerit innarliinerilluunniit allat maluginiartussaallutigit. Kukkunersiuinitssinni makkua oqallisigisimavagut:

- peqquserlunneq pissutigalugu ukiumut naatsorsuutit pingaarutilinnik kukkuneqarsinnaaneran-nut pisortat naliliinerat
- aarlerinaataasinnaasut taamaattut pinaveersaartinniarlugit naatsorsuuserinermik nakkut-ilinermillu aaqqissuussinerit pisortanit atuutsinneqartut pillugit pisortat naliliinerat
- peqquserluuteqarsimaneq pillugu imaluunniit peqquserluttoqarsimamaneranik pasitsaa-saqrneq tunngavigalugu pisortat ilisimasaannik nalilinerit

Ukiumut naatsorsuutini kukkunerit peqquserliorsimanermik innarliinernillu pissuteqartut kukkuner-siuinermi maluginingitsoorneqarsinnaapput, kukkunerit taamaattut isertorniarneqartarmata iser-tuunneqarlutilluunniit. Pissutsinik taamaattoqarneranik ilimatsaatsitsisunik naammattuuigutta su-liffeqarfimmii pisortat qanimut isumaqtigiissuteqarfagalugit ilimatsaassaq eqqortuunersoq tunngavis-saqannginnersorluunniit paasiniarlugu sukumiinerusumik misissuinerit ingerlattussaavagut.

Kukkunersiuinerup ingerlanneqarnera

Ukiup ingerlanerani aamma ukiup naanerani kukkunersiuinermerik ingerlatsivugut. Kukkunersiuineq aatsaat naammassineqassaaq kukkunersiuinermerik atsiorluta uppermarsaanitsigut.

Ukiumut naatsorsuutinik suliaqarnitta annertussusia aalajangerneqartarpooq taakkununnga malun-naatilimmik kukkusqarsinnaaneranik ataatsimut naliliineq aallaavigalugu.

Kukkunersiuineq ingerlanneqarpoq uppermarsaatissatut misiliutinik tigusillattaarluni nakkutilliinikkut – imaluunniit allatut uagut uppermarsaanitsivut naatsorsuutini atukkat eqqortuussusiannik, soorlu misilitutinik tigusillattaarnikkut uagut uppermarsisinneqartartugut naatsorsuuserinermik maleru-aqqusat malinnejqarnerannik innersuutit, uppermarsaanerit akiliinissanullu ileqqoreqqusat malin-neqarsimanerat pillugit.

Aningaaasaliissutit naatsorsuutaat Inatsisartut aningaaasaliissutaannut aamma ilassutit aningaaasiissutaannut nallersuussinermik ingerlatsivugut, malunnaatilinnik nikingassuteqartut suliffeqarfinni aqutsiveqarfinnulluunniit attuumassuteqartunut naatsorsuuserineremi upternarsaatit misissorlugit, nikingassutit tunngavissaqarnerannik nakkutilliilluta.

Kukkunersiuinikkut uagut nammineq upternarsisippugut, Namminersorlutik Oqartussanit aningaaasaqarnermi pigineqartutut pigineqartutut nalunaarsorsimassut ilumut pigineqartut aamma naatsorsuuserineremi periutsit atuuttut naapertorlugit taakkua nalilersorneqarsimasut. Aammattaaq nalilerparput, akiitsutigut pisussaaffiit, namminersorlutik oqartussanit pisussaaffigineqartut ilanngunneqarlutik illersorsinnaasumik uutorneqarsimanersut, kiisalu naatsorsuutini inissitsikkat eqqortumik piffisalersugaasimasut ukiumullu naatsorsuutini eqqortumik inissitsiterneqarsimanersut.

Misissuivigaarput pisimasut pingaarutillit tamarmik ulloq naatsorsuutinik upternarsaalluni atsiorfisaq tikillugu ukiumut naatsorsuutinut eqqortumik ilanngunneqarsimanerat.

Ukiumut naatsorsuutinik kukkunersiuinitsinnut atatillugu kukkunersiuinermi pitsaasumik ileqqussarititaasut malillugit Aningaaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik pisortanut, pingartumik immikkoortuni kukkunersioruminaatsunut tunngasut pillugit paassisutissat arlaqartut upternarsartinniartussaavagut. Tamakku tassaasinnaapput paassisutissat pisussaaffiusinnaasut, soorlu taarsigassarsinermi sallunaveeqqusiiherit, qularnaveeqqusiiherit, eqqartuussivikkut suliassiisutit pequserlunnerillu, avatangiisut tunngasut pisimasulluunniit ullup oqimaaqatigiissitsiffiusup naatsorsuutinillu inissitsiteriffiusup kingorna saqqummersut, immikkut ittumik nalorninartorsiotsinngikkunik qularnartoqarsinnaasut.

Ukiumut naatsorsuutit ataatsimut isigalugit nalilersimavagut, tassunga aamma ilanngullugu Namminersorlutik Oqartussani kukkunersiuinermi ileqqoq atuutsinneqartoq naammattumik paassisutissanik tunniussineroq.

Kukkunersiusup nalunaarusiornera

Ukiumut naatsorsuutinik kukkunersiuinerup naammassinerani suliaq kukkunersiusumit upternarsaneqassaaq. Kukkunersiusup upternarsaanera oqaaseqaatitaqanngippat imaluunniit paasisutissanik ilanngussartaqanngippat, ima paasineqassaaq:

- Ukiumut naatsorsuutit saqqummiunneqartut kukkunersiorneqartullu naatsorsuuserineremik maleruaqqusat naapertorlugit suliarineqarsimasut
- Ukiumut naatsorsuutit Namminersorlutik Oqartussat pigisaannik akiligassaannik, aningaaasanik kaaviaartitsineranik, aningaaasaqarnermi inissisimaneranik aamma Namminersorlutik Oqartussat pigisai aallaavigalugit angusat pillugit eqqortumik takutitsinermik tunngaveqartut
- Suleriaatsink aamma illup iluani nakkutilliinermik pilersitsisoqarsimanera ukiumut naatsorsuutinut ilanngunneqarsimasunut tapertaasussatut, taakkua aningaaasaliissutigineqartunut naapertuunnerat, Inatsisartut aalajangiussaannut allanut, inatsisinut aamma najoqqtassianut allanut kiisalu isumaqatigiissutaasimasunut taamatullu ingerlatsinermut nalinginnaasumut.

Kukkunersiuinerup naammassineranut atatillugu kukkunersiusut ukiumut naatsorsuutit pillugit nalunaarutaanni, naatsorsuuserineremi kukkunersiuinermilu pingaaruteqarnerpaat nassuaateqarfingissavagut kiisalu kukkunersiuinermik suliarput tunuliaqutaralugu inerniliissalluta. Ukiumut naatsorsuutinik kukkunersiuinitsinni immikkut erseqissaatit, nalunaarutit assigisaallunniit uagutsinnut tunniuneqarsimappata, uagut paasinnittaaserput naapertorlugu ukiumut naatsorsuutinut pingaaruteqarsinnaasorisavut pillugut kukkunersiusutut oqaaseqaammik tamanna erseqissaatigissavarput.

Ilanngullugu ukiup ingerlanerani kukkunersiusut oqaaseqaataannik tunniussissaagut kukkunersiuinermik suliamik ingerlatsisimagutta immikkut inerniliinissamik tunngavissaqarsorisatsinnik imaluuniit tamanna pisariaqartutut isigigaangatsigu.

Kukkunersiuinermut atatillugu naatsorsuuserinermik aamma nalunaarsueriaatsini, Namminersorlutik Oqartussat nammineq nakkutiliissutaanni imaluunniit niuernermik ingerlatseraatsini assigisaanniluunniit sanngueeqqutinik imaluunniit amigaatinik naapertuittingitsunilluunniit paasisaqarutta, tamanna Namminersorlutik Oqartusanut ilisimatitsissutigineqassaaq ikorsiisinnanitsinnik siunnersuummik ilallugu. Amigaatit malunnaatillit pineqarpata imaluunniit uagut kissaatiginartikkutsigu pissutsit kukkunersiusut nalunaarutaanni ilanngunneqassapput. Erseqqissaatigumavarputtaaq ukiuumut naatsorsuutinik kukkunersiuinermi sanngueequtaasinjaasut, amigaataasinjaasut imaluunniit naapertuittingitsut Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuueriaasiani nalunaarsueriaasianittuluunniit kukkunersiuinermik pilersaarusiornermi tamaasa nassaariniarlugit siunertarineqartanngimmat.

Kukkunersiuinerup ingerlanerani pissutsinik ilisimasaqalissagaluarutta tunngavissalimmik pasitsanartoqarneranik, qullersaqarfimmi ilaasortat ilaannik taarsiussaatitaanermik pineqaatissinneqarsinnaanermilluunniit akisussaatitaalersinnaasunik, inatsisit naapertorlugit kukkunersiusut oqaaseqaataanni paasissutissanik ilangussisussaatitaavugut.

Uagut kukkunersiusutut nipangersimasussaatitaavugut tamatumalu nassataanik kukkunersiuinerup nalaani paasissutissanik allanut oqaatigeqquaanngitsunik paasisaqassagaluarutta ingerlatitseqqisinnaanata. Taamaattoq nipangersimasussaatitaanerup taassuma iluaniinngillat paasissutissat inatsisit, eqqartuussiviit, isumaqtigiqinniartitsartulluunniit aalajangiussaat imaluunniit pisortat sinerlugit nakkutiliinermik imaluunniit nammeneq inatsisaatsuliornissamut illersorniarluni paasissutissat saqqummiunneqarnissaannik pisariaqartutut nalilerneqartut.

Allamik isumaqtigiqissuteqartoqarsimanngippat Namminersorlutik Oqartusanut attaveqarnerput elektroniskimik ingerlavvoq, tamanna naapertuuttut isigineqartillugu. Taamaattoq internetti atorlugu attaveqaqtigiqinnerup aarlerinaatigaa, paasissutissat isertuunneqartussat paasissutissiivigineqartumullu naatsorsuussat allanit atuarneqaratarsinnaanerat. Taamaattumik attaveqaqtigiqinneq internetti aqqutigalugu ingerlanneqarsimattillugu ajoqquisiimasinnaanerit akisussaaffigisinnaanngilagut, soorlu paarlattuanik Namminersorlutik Oqartussat assingusumik akissussaatilersinnaanatigut.

Akisussaaffiup avinneqarsimanera

Inatsisit malillugit kukkunersiuinermi ukiumut naatsorsuutinut tunngatillugu Namminersorlutik Oqartussat pisortaat kukkunersiusullu akornanni akisussaaffeqarneq imatut agguataarneqarsimavoq:

Pisortat akisussaaffiat

Pisortat akisussaaffigaat Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuuserinissaat inatsisini malittarisas-sat taakkununnga atuuttut malillugit, pigisanillu aqutsinerup tutsuiginartumik nakkutigineqarnissaa, ilaagitut suliffeqarfiup iluani nakkutiliinermut systemnik tutsuiviginartunik pilersitsinikkut, Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuuserinissa pigisanillu aqutsinerup naammaginartumik nakkutigineqarnissaa, kiisalu kukkunersiuinermi tunngavissaq pisariaqartinnejartoq piunissaa.

Pisortat akisussaaffigaat sulinermi periutsit kiisalu nalunaarsuinermi nakkutiliinermilu aaqqissuussat siunertamut tulluartut atorlugit ingerlatsinerup isumannaatsuuunissaanik qulakkeerineq, piaaraluni pi-aarinaniluunniit kukkunerit pitsaaliorneqarlutillu paasineqarnissaat kiisalu iluarsineqarnissaat siunertalarugit.

Pisortat aamma akissussaaffigaat ukiut tamaasa ukiumut naatsorsuusiortarnissaq, naatsorsuusiortarnermi aalajangersakkat inatsisillu naatsorsuusiornermut nalunaarummi allassimasut malillugit. Aamma pisortat akisussaaffigaat kukkunersiusup paasissutissanik tamanik kukkunersiuinermi suli-assat aaqqinnissaannut pisariaqartinnejartoq pissarsinissaa.

Kukkunersiusup akisussaaffia

Kukkunersiusut akisussaaffigaat nakkulliiffigissallugu, ukiumut naatsorsuutinik naatsorsuuseriner-
mik maleruaqqusat naapertorlugit ingerlatsisoqarnersoq, ilanggullugu naatsorsuuseriner-
mik inger-
latseriaaseq atorneqartoq aamma qullersat paassisutissat tunniussaat aamma naatsorsuuseriner-
mik nalilersuinerannik nakkutiliinissaq. Uagut aamma akisussaaffigaarpuit nakkutigissallugu, uk-
iumut naatsorsuutit kukkunernik malunnaatilinnik imaqannginnissaat aamma qullersaqarfiup nal-
naarutaanni paassisutissat ukiumut naatsorsuutinut naapertuunnissaat.

Kukkunersiuinermut inatsit naapertorlugu kukkunersiusoq inuiaqtigiiit sinnisaattut inississaaq up-
pernarsaalluni atsiornerminut atatillugu, inatsisit naapertorlugin piumasaqataasoq aallaavigalugu
imaluunniit akisussaaffimmik tunniussisup kisimiilluni atugassaatut naatsorsunneqarsimanngikkuni.
Tamatuma nassataraa uppernarsaanermik tunniussinitisinnut atatillugu naatsorsuutinik atuisut allat
eqqarsaatigissagivut Inatsisartut aamma Kukkunersiuinermik Ataatsimiititaliap soqutigisaat kisiisa
allaaviginagit.

Ingerlatsivimmi pisortanik isumaqtigiissuteqarnikkut siunnersuiner-
mik ikuunnermillu suli-
aqarsimagutta siunnersuisutut tamanna nammineerluta akisussaaffigissavarput.

Kukkunersiusup uppernarsaatitut atugai

Sulinermi pappiararsuutit allatulluunniit uppernarsaatit, taakkununnga ilanggulligit pappiaqqat elek-
troniskiusut tigussaasullu kukkunersuinerup ingerlanerani pissarsiarineqartut Deloittemit kisimik pigi-
neqarput. Ingerlatsinermi ileqqusut naapertorlugin uppernarsaanerit taamaattut ukiut tallimat qaan-
giukkaangata aseroterneqarsinnaapput nungusagaallutilluunniit, uppernarsaatit kukkunersiuinermi
pingaaruteqarsinnaanerat allatut nalilerneqarsimanngippata.

Naapertuuttutut isigineqarpat pappiaqqat fil-illuunniit Namminersorlutik Oqartusanut tunniun-
neqarsinnaapput, taamannak pisoqassappat piumasaqaatigineqassaaq Namminersorlutik Oqartus-
sanit kisimit atortussatut atorneqassasut allanullu ingerlateqqinnejartussaanngitsut.

Pappiaqqat tunniunneqartut pillugit Namminersorlutik Oqartusanit atorneqassagaluarpata tassunga
akisussaatinneqarsinnaannngilagut, pappiaqqat tunniunneqartut pillugit ikuunner-
mik aamma tas-
sunga tunngatillugu akisussaanerput pillugu immikkut atsiukkamik isumaqtigiissuteqartoqarsima-
tinnagu.

Kukkunersuinerup pitsaassusaanik qulakeerinninneq

Kukkunersiuinermut inatsit naapertorlugu pitsaassutsimik nakkutiliinissamik pisussaatitaavugut
taanna Revisortilsynemit ingerlanneqartapoq naapertorlugu, taakkualu Erhvervsstyrelsimit pilersin-
neqarsimallutik. Pitsaassutsimik nakkutiliisussat Revisortilsynimit toqqarnejartarpuit.

Tamatuma nassataanik uagut suliatsinnik uppernarsaatinik misilitassanik tigusilluni pitsaassuseq
nakkutiliivigineqarsinnaavoq.

Revisortilsyn-imi ilaasortat aamma inuit pitsaassutsimik nakkutiliisut nipangersimasussaatitaapput.

Siunnersuiner- mik, ikuunner- mik allanillu suli- at

Immikkut ittunik assigisaannillu uppernarsaanerit pillugit isumaqtigiissuteqartoqarsimatillugu taak-
kua kukkunersiusut oqaaseqaataanni nalunaarutigineqassapput.

Siunnersuiner-
mik ikuunner-
nillu suliassani naliliissavarput kukkunersiusut kinaassusersiortuunngin-
nissamik inatsisaat naapertorlugu ingerlatsinerput.

Kukkunersiusut inaatsisaat naapertorlugu Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfittut immikkut it-tumik tamanit soqutigineqartutut isigineqassaaq. Tamanna tunngavigalugu kukkunersiuinermik inatsisit naapertorlugit kukkunersiuisoq aamma kukkunersiusut suliffeqarfiat kinaassuser-siortuunnginnissaq aallaavigalugu uppernarsaammik saqqummiussissaaq. Sulianik siunnersuiner-mut ikorsiissuteqarnermullu ingerlatsilersigata naliliiffigisussaavarput taamaaliornerit kukkunersius-unut inatsimmi arlaannaannilluunniit illersuisuunnginnissamut aalajangersakkanik naammassinnin-nersoq. Siunnersuinermut ikorsiissuteqarnermullu suliassat immikkut isumaqtigiissuteqarfifi-neqartarput.

Om Deloitte

Deloitte leverer ydelser inden for Revision, Skat, Consulting og Financial Advisory til både offentlige og private virksomheder i en lang række brancher. Vores globale netværk med medlemsfirmaer i mere end 150 lande sikrer, at vi kan stille stærke kompetencer til rådighed og yde service af højeste kvalitet, når vi skal hjælpe vores kunder med at løse deres mest komplekse forretningsmæssige udfordringer. Deloittes ca. 200.000 medarbejdere arbejder målrettet efter at sætte den højeste standard.

Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Deloitte er en betegnelse for Deloitte Touche Tohmatsu Limited, der er et britisk selskab med begrænset ansvar, og dets netværk af medlemsfirmaer. Hvert medlems-firma udgør en separat og uafhængig juridisk enhed. Vi henviser til www.deloitte.com/about for en udførlig beskrivelse af den juridiske struktur i Deloitte Touche Tohmatsu Limited og dets medlemsfirmaer.